

ÁRA 1500 KORONA

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 50. szám.

Vasárnap, december 13.

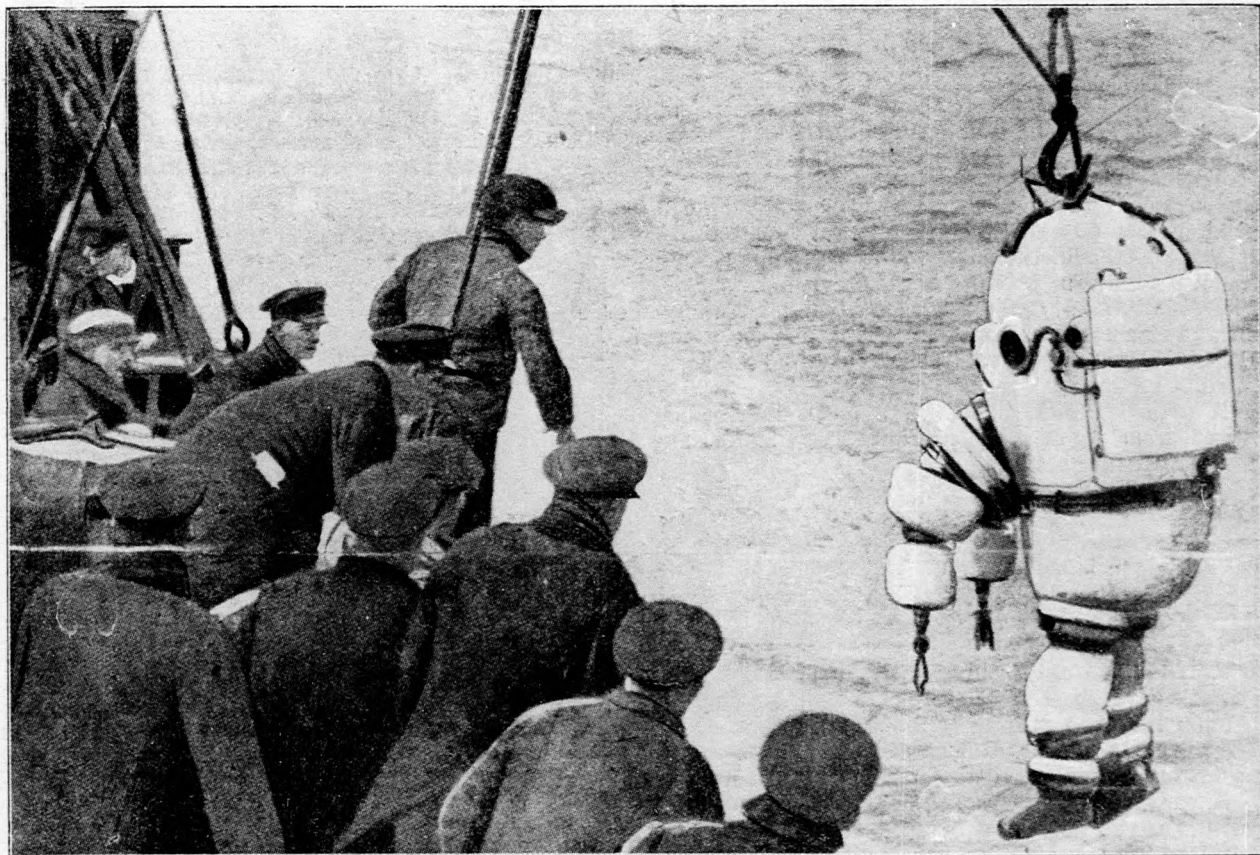
Beszélő számok.

(s.) Magyarországon még mindig erős a kommunista agitáció. A polgárság nem is sejtí, honnan fúj a szél, mikor különféle címeken szítják az elégedetlenséget, annyira ravasz eszközökkel dolgozik a fölforgató propaganda. Nagyon óvatosan kell tehát fogadni minden elégedetlenségre szító kiszólást és agitációt. Tárgyilagosan keresni kell az igazságot s legtöbbször rájövünk, hogy hazudik a propaganda.

Legtöbbször halljuk, hogy «növekszik a nyomor»

és hogy «a munkanélküliség sohasem volt ilyen nagy». Azzal a megállapítással is sűrűen találkozunk, hogy «állandóan romlik a gazdasági helyzet» és «egyre kisebb lesz az üzleti forgalom».

Bizonyára csodálkoznak olvasóink, ha megmondjuk, hogy mindez az agitáció nagyrészt a kommunista propaganda műve. A bolsevikiek ügyesek. Ők álarcban közelednek. Mindegyik társadalmi réteget a maga érzékeny pontján közelítik meg s így iparkodnak általános elkeseredést, bomlasztást és — ha lehet — fölfordulást előidézni.

Német bűvár lebocsátása a tengerbe.

Egy angol tengeralattjáró elsüllyedt és hosszas keresés után sem tudtak ráakadni a tenger fenekén. Erre Németországhoz fordultak azzal a kéréssel, engedjék át kitűnően bevált új búvárfelszerelésüket az angol tengerészeti hivatalnak. Németország eleget tett a kérésnek és a német bűvár meg is találta a szerencsétlenül járt tengeralattjárót.

Jó lesz hát a dolgokat személyre venni. Mi az igazság? Beszéljenek a számok.

Hát hogy állunk a munkanélküliséggel? Maguk a szocialisták mutatják ki, hogy munkanélküli munkás volt

márciusban	36.873
júniusban	34.015
júliusban	32.041
augusztusban	27.160
szeptemberben... ..	25.488
októberben	22.579.

A helyzet tehát javul. Angliában ugyanekkor 1,200.000, Ausztriában 200 000 munkanélküli volt.

Nyomort a drágulás okoz még. Mi van a drágulásal? A népszövetségi főbiztos számait idézzük. Ha a nagykereskedelmi árak átlagban az év elején még 23 ezer-szeresei voltak papi koronában a békeáraknak, akkor ez a szorzószám hónapról-hónapra így alakult:

január	23.075
március... ..	21.178
május... ..	20.264
július	19.591
szeptember	19.521
október... ..	18.924

Az árak tehát állandóan csökkentek. A legnagyobb az olcsóbbodás az élelmiszereknél. A burgonya — mely a legfontosabb népélelmiszer cikk — még soha olyan olcsó nem volt, mint most. Tehát drágulás helyett folyton olcsóbb lesz a piac.

Mi van az általános gazdasági helyzettel? Smith főbiztos kimutatja, hogy a kereskedelmi fizetékép-telenségi esetek száma volt

májusban	338
júniusban... ..	232
júliusban	215
augusztusban	132
szeptemberben	164
októberben	146

A csökkenés tehát világos. Ezzel szemben a külkereskedelmi forgalom a múlt évben 846 millió aranykoronát tett ki, az idén a megfelelő időszakban (az év első 9 hónapjában) 1000 millió koronát. Tavaly 102 millió aranykoronával több árut hoztunk be, mint vittünk ki, míg az idén már csak 51 millió aranykoronával haladta meg a behozatalt a kivittet. Az utolsó két hónapban pedig 10½ millió aranykoronával többet fizetett nekünk a külföld, mint mi neki.

A takarékbetétek állománya a postatakaréknál s a tizenhárom legnagyobb pénzintézetnél Smith kimutatása szerint volt:

1924 júliusban	76
decemberben	231
1925 márciusban... ..	271
júliusban... ..	344
szeptemberben	377
októberben	421

millió aranykorona.

A hitelföltételek javulnak. A jegybank kamatlába 14 százalékról fokozatosan 7 százalékra szállt s a magánkamatláb 100—200 százalékról 18—12 százalékra szállt. Itt is világos a javulás. Különösen az utolsó hónapokban.

A gazdáknak van még legtöbb okuk a panaszra. A termés ugyan jó volt, de a gabona- és állatárak leestek. De itt is van javulás a gabonapiacra. A kormány 22 millió aranykoronát fordít hosszulejárátú mezőgazdasági kölcsönökre, karácsony után újabb 24 millió aranykoronát a Földhitelintézet útján.

A javulás tehát általánosságban olyan világos, mint a nap az égen. Egy országos elégedetlenség vagy pláne fölfordulás persze nemcsak megakasztaná ezt a javulást, hanem vissza is vetne bennünket az 1919-es nyomorba, papi ruhákba, rekvirálásba, bolsevizmusba és éhhalálba. Vigyázzunk, hogy az elégedetlenség szítása — jöjjön az szélsőbal, vagy szélsőjobb felől — katasztrófabá ne döntse az országot. Ellensúlyozzuk az agitációt az igazság föltartásával.

Budapest, november 12.

A hordópolitikus és a forgalmi adó. Mi sem vagyunk barátai a forgalmi adónak. Szükséges rossznak tartjuk. Míg azonban az állam bevételeit másból nem bírja fedezni, addig — tetszik, vagy nem — kénytelen föntartani. Minden európai országban megvan s csak fokozatosan lehet eltörölni. Nem így beszél ám a hordópolitikus. Egy szélsőjobb-oldali képviselő, aki pár éve kommunista lapot szerkesztett, ma meg paprikásnak eszi a zsidót, azt mondja egy négyülé- sen, hogy a forgalmi adót azonnal el kell törölni, mert az a szegény emberek adója. Eltekintve attól, hogy az adókkal való igazgatás a legbűnösebb följáratás és hogy nem is igaz, hogy a szegény emberek fizetik csak a forgalmi adót, hanem mindenki egyaránt, sőt a gazdagok nem 2%-ot, hanem 10%-ot fizetnek a luxuscikkek után. Nézzük csak, mi lenne a következménye a forgalmi adó azonnali eltörlésének? ! Az állam bevételei voltak a legutóbbi költségvetési évben:

millió aranykorona.

egyesadókból... ..	93
forgalmi adókból... ..	158
illetékekből	60
fojgyászati adóból	57
vámokból... ..	105
ső- és dohányjövövedékekből... ..	106

Ebből az következik, hogyha a forgalmiadót rögtön eltörlük, a 93 millió helyett 157 millióval többet, tehát összesen 250 millió aranykoronát kellene fizetni az egyesadót fizetőknek. Aki tehát ma 1 milliót fizet egyesadóban, annak 2½ milliót kellene fizetni. Hogy miből fizesse a gazda és az iparos ezt a többletet, mikor ma is alig bírja az adót fizetni, arra aligha felel a képviselő úr. De ahhoz van esze, hogy a szegény embereket a gazdák, iparosok és kereskedők ellen úszítsa lelkiismeretlen kiszólásaival.

Földművesgazdák harcaaspekuláció ellen.

A gabonapiacra a spekuláció. Argentínában most van az aratás ideje s már kitűnt, hogy sokkal kisebb lesz a termés, mint várták. Erre Csikágóban emelkedett a búzaár s nálunk is fölment a búza ára 400 ezer koronára. Örömmel állapítjuk meg, hogy a Faluszövetség és a kisgazda- és földművespárti képviselők sürgetésére a kormány már hozzájárult, hogy a gazdák értékesítésének megszervezésére értékesítő szervezeteket és terményközraktárakat létesítsenek. Ha ez a szervezet kiépül, többé nem játszik a tőzsde olyan káros játékot a gazdák keresetével, mint az idén, amikor 650 ezerről 300 ezer koronára nyomták le a búzaárát. De a spekuláció megkezdte grasszállását most a sertéspiacra is. Most, hogy a kishizlалó piacra hozták állataikat, a vidéki vásárokon ordítva ijesztegetik az eladókat a spekulánsok, hogy a kormány a szalámigyárosok kérésére 40 meg 50 ezer disznót enged be vámmentesen az országba. Persze az ilyen hírre egyszerre 8—10 ezer koronára esett a sertés ára. Hát igaz, hogy a szalámigyárosok kérték a kormányt, hogy szalámikészítésre hozhassanak be sertéshúst, amelyet aztán külföldre visznek szalámi formájában. De az is igaz, hogy a földművelésügyi miniszter még ehhez sem járult hozzá. Legyenek nyugodtak a gazdák, a mostani földművelésügyi kormány nem engedi be a külföldi sertést vámmentesen, mikor elég van itthon is és még hozzá olcsó. De nem tűrné ezt a Faluszövetség immár nagy tábora sem, mely a földművelőtársadalom jogos érdekei mellett éberan áll őrt. Néhány gyáros és pár száz szak-szervezeti tag miatt nem lehet tönkretenni az ország egész állat-tenyésztését.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Nemzetgyűlés.

A költségvetés tárgyalása folyik. Az elmúlt héten az igazságsügyi, a belügyi és külügyi tárcákkal foglalkozott a nemzetgyűlés. A felszólalások egyrészt a bíróságoknak követelték a teljes, minden befolyástól mentes függetlenség megvédését, míg a belügyi tárcánál a közigazgatási hatóságok eljárását bírálták, különösen a politikai szervezkedések tekintetében. Természetes, hogy ezekkel a kifogásokkal és panaszokkal a kisebbségi képviselők állottak elő, mert szerintük a bíróság csak akkor lenne független, ha az ő ízigatásait büntetlenül hagyná, a közigazgatással pedig csak akkor lennének megelégedve, ha minden mozgalmukat támogatná, ha az ő hatalmi törekvéseit elősegítene, tekintet nélkül arra, hogy az káros-e vagy sem az államra. Általában meg kell állapítani, hogy a költségvetésben mindig csak pártsérelmekkel találkozunk, magasabb szempontok nem vezetnek a kisebbséget a vitában, mint az ő szűk látókörű pártcéljaik. A felszólalásokra válaszoltak a miniszterek. *Pesthy Pál* igazságügyminiszter kimutatta, hogy igenis a bíróságok minden pontikai befolyástól menten végzik munkájukat. A leghatározottabban visszautasítja azokat a vádakokat, melyek szerint elfogultság vezet azokat az ítélet meghozatalánál. Szólt a *hitbizományi reformtervezetről*, mely rövidesen a nemzetgyűlés elé kerül, a *peres eljárások megrövidítéséről*, s figyelemztette a fiatalosgot, hogy ne tóduljon a jogi pályákra, mert ott mind nehezebb és nehezebb lesz az elhelyezkedés, a megélhetés. A külügyi tárca tárgyalásánál *Walkó Lajos* miniszter tartott nagyobb beszédet. Részletesen foglalkozott a Népszövetség intézményével, mely hivatva volna a népek közötti viták ügyekben döntőbíróként gyanánt szerepelni. Szerinte a locarnói szerződés biztató jel a nemzetek közötti béke helyreállítása tekintetében, bár, még soknak kell addig megtörténni, míg az igazi béke korszaka megérkezik. Ismertette a kereskedelmi szerződések megkötésére irányuló törekvéseinket. Annak a reményének adott kifejezést, hogy ezek a tárgyalások meg fogják hozni a kívánt eredményt s hazai közigazdaságunk a fejlődés útjára léphet. *Rakovszky Iván* belügyminiszter tárcája tárgyalásánál tartott beszédében a választók újrendszerü összehúzásáról, a városok kölcsönének felhasználásáról, a közigazgatási rendszert fejlesztéséről s feladatairól, a kivándorításról, a létszámsökkentéséről,

Ródiázók várják a svábhegyi villamost.

a szabadságjogokról, a hazárdjátékokról tájékoztatta részletesen a nemzetgyűlést.

A szokásos interpellációs napon, szerdán, *Lendvai István* terjesztett elő interpellációt Gyöngyös városától — a segélyül adott két milliárd korona államsegély után — behajtott karitatív adó miatt. Interpellációja újabb támadás volt *Petrichevich Horváth* Emil báró népjóléti államtitkár ellen, kinek a lakásépítések körüli szereplés miatt van állandó támadásokban része.

Genfi hírek.

Már multheti számunkban megírtuk, hogy *Bethlen István* gróf miniszterelnök, *Bud János* és *Kleblsberg Kunó* gróf miniszterekkel Genfben utazott, hogy ott a Népszövetség ülésén részt vegyen s a magyar költségvetés, gazdasági tervek tekintetében a népszövetséget tájékoztassa s annak támogatását megnyerje. Örömmel vettük a genfi híreket, amelyek arról számoltak be, hogy a népszövetség teljes megleléssel és helyesléssel fogadta az előterjesztett költségvetést, beruházási terveket s *Bethlen Istvánt* üdvözölte az elért szép eredményekért, különösen kiemelve, hogy a költségvetési egyensúlyban látja jövő fejlődésünknek zálogát. Ez is azt mutatja, hogy az az út, melyen elindultunk, hogy újra helyreállítsuk pénzünk értékét, hogy megteremtjük hazánk hitelét, hogy megerősítsük a nemzetekhez való viszonyunkat, helyes volt s most már remélhető gazdasági helyzetünknek, bár lassú, de állandó javulása.

A Kiszgdapárt értekezlete.

A rendes heti pártértekezlet fontos és messzekiható kérdéseket tárgyal. Különös fontossággal bír az a határozata, hogy az adóhátralékok miatt megszorult kiszgadaknak az OKH útján olcsó hiteleket kíván folyósíttatni s ez ügynek letárgyalására s az OKH-val való megállapodás előkészítésére egy bizottságot küldött ki. Ezzel a határozattal is megmutatta a párt, hogy mennyire szívén viseli a földművelő magyarság érdekeit s hogy minő éber figyelemmel kíséri a mai súlyos gazdasági körülmények közepette a földművelők nehéz sorsát.

Kiszgadaképviselek értekezlete Mayer János földmívelésügyi miniszternél.

A kiszgadaképviselek s velük együtt számos képviselő *Mayer János* földmívelésügyi miniszternél megbeszélésre jöttek össze, hogy sok ügyben közös elhatározásra s ennek alapján együttes fellépésre jussanak. Ezen a megbeszélésen igen behatóan megtárgyalták a Faluszövetség keretén belül meginduló azon munkálatokat, melyek hivatva vannak a házhelyhez jutottak segítése által előmozdítani a házhelyépítést, szántótraktorok beszerzése által pedig a földhöz jutottak földjének megszántását s minél megfelelőbb megmunkálását biztosítani. Ugyancsak itt beszéltek meg a közmunkákkal kapcsolatos adó s a közmunka igazságosabb kivételének s leszolgáltatásának módjait, melyre nézve az illetékes kereskedelmi miniszteriummal is folynak tárgyalások s a kedvező megoldás kilátásba is van helyezve. Tiltakoztak az ellen, hogy argentinai

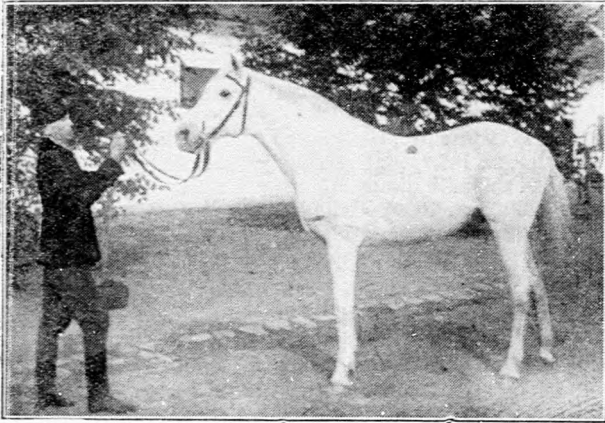

A Faluszövetség mezővárosi fiókszövetségének társalgója.

fagyasztott húst vámentesen beengedjen a kormány, mert hiszen idehaza is van bőven hús, sőt éppen az a baj, hogy a magyar földművelő képtelen a jószágát kellő áron értékesíteni. Követelték, hogy a vidéki városokban és falvakban a lakásokat 1926 május 1-re teljes mértékben szabadítsák fel. Erre nézve álláspontjukat a következőképpen szegezték le: a törvényhozás az egyenlő és arányos teherviselést szem előtt tartva, szabályozza ezt a kérdést, a közmunkák elrendelését színtessék be s az utak fenntartásánál mutakozó hiány fedezésére minimális, arányos utadót vessenek ki.

A nyugdíjasok ügye.

A nyugdíjasok országos nagygyűlést tartottak, hogy helyzetüket megbeszéljék s együttesen forduljanak a kormányhoz, hogy nehéz s immár csaknem elviselhetetlen hely-

Siglavý Bagdad arabs felivér törzsmén a bábolnai ménésben.

zetükön segítsen. A nagygyűlés lefolyását kinosan zavarta meg egy nyugdíjas tábormoknak, Ujjalussy Sándornak azon indítványa, hogy ha pedig a kormány nem teljesíti kívánásukat, akkor a nyugdíjasok csatlakozzanak a szociáldemokrata párthoz. Nagy feltűnést, felháborodást keltett ez az indítvány maguk között a nyugdíjasok között is, mert hiszen ők maguk tisztában vannak azzal, hogy nem a jóakarát hiányzik a kormánytól ennek a kérdésnek rendezésénél, hanem a pénzügyi fedezet. Tisztában van azzal mindenki, hogy a nemzet adózó képessége már a legmagasabb fokig ki van merítve s így a nyugdíjak emelésére szükséges összeget ezen az úton már előteremteni lehetetlen. Éppen ez ügyben is tárgyal gróf Bethlen István miniszterelnök Genfben, hogy a Népszövetség kötelezze az utódállamokat, hogy azoknak nyugdíját, akiket Erdélyből, a Felvidékről, a Bácska—Bánátról jogtalanul elfüldöztek, fizessék az utódállamok s ezáltal tegyék lehetővé, hogy Magyarország a maga nyugdíjasait illően elláthassa. Ujjalussy tábormok indítványáról mindenki csak mint valami lehetetlen, lázalom szülte gondolatról beszél, mert hiszen mindenki tudja, hogy a szociáldemokraták mindenkit szeretnének felhasználni hatalmi céljaik elérésére, de akkor, ha hatalomra jutnának, cserben hagynák őket.

A KÜLPOLITIKA ESEMÉNYEI

A kölni zóna kiürítése.

A locarnói szerződéssel kapcsolatban Németország egyik legfájdóbb sebe gyógyulást nyer. Annakidején a franciák, hogy a németeket fizetésre kényszerítsék, másrészt pedig, hogy talpraállításukat megakadályozzák, több területet a Rajna vidéken megszállották. Ezek között volt Köln és környéke is. Most, hogy a locarnói szerződésben megegyeztek Németországgal a nyugati hatalmak, december 1-én megkezdték a megszálló csapatok és hatóságok visszavonását s december 31-én az utolsó katonának is el kell hagynia a kölni zónát. Egy lépéssel megint közelebb jutnak így a győzők és legyőzöttek a megértéshez, amelynek első feltétele, hogy egyenrangúnak ismerjék el egymást.

Pasics beteg — Radics sokat beszél.

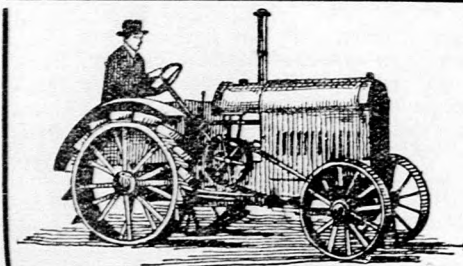
A Balkán legöregebb s legravaszabb államférfia Pasics, a szerbek miniszterelnöke. Azt mondják róla, hogy ő maga sem tudja, hány éves. Némelyek szerint már tíz évvel ezelőt is nyolcvan évesnek mondta magát. Ez a hatalmas életkor sem gátolja abban, hogy még most is ő maga intézze Jugoszlávia ügyeit. Hívei most aggódnak érte, mert beteg s attól tartanak, hogy ha komolyra fordul állapota, az egyúttal nagy bajt jelentene az összetakolt szerb-horvát-szlovén Jugoszláviára is. A horvátok vezére Radics István, aki még a kommunizmussal is kacérkodott, csakhogy letörhesse a szerbek hatalmát s a horvátok kezébe juttassa a vezetést az új királyságban. Legutóbb kibékült Pasicssal, halálos ellenségével s miniszter lett. Mint miniszter sokat beszél s ezeknek eredményeként már feszültség állott be Olaszország és Jugoszlávia között. Ránk nézve csak hasznos lehet, ha volt ellenségeink viszálykodnak.

Franciaország pénzügyi válsága.

Nagy nehézségek között megalakult Briand elnöksége alatt az új minisztérium Franciaországban. De ügyilátszik, ez sem lesz hosszúéletű, mert a pénzügyi bajokat alig tudja orvosolni. Most ott is a banknyomdát működtetik. Mi már ismerjük, hogy ez nem orvosság, hanem még a gazdasági élet számára. A pénz teljes leromlásához vezet. Hiába, a győző, a hatalmas Franciaország sem kerülheti el sorsát. Csak akkor, ha okos belátásra jut s mindenekelőtt kiadásait kevesebbit s ezek között is elsősorban nagy hadsereget szünteti meg. Igaz, hogy ez a becsületes megegyezést fogja magával hozni, vagyis a trianoni, versaillesi st.-germaini békéknek a revízióját. Jó volna, ha már ott tartanánk.

A németek Londonból visszatértek Berlinbe.

Az a német küldöttség, mely a locarnói szerződés aláírására Londonba utazott, december 4-én visszatért Berlinbe. Luther birodalmi kancellár megérkezése után azonnal Hindenburg elnökhöz ment jelentést tenni. Luther birodalmi kancellár a kormánnyal együtt lemond, hogy így esetleg újabb alakulásnak adja meg a lehetőségét Németországban.

Mc CORMICK TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekeosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Levél cím: Budapest 56. Fiókbérlő. — Sürgőny cím: «Débert Budapest». Telefon: 139—15 és 70—43. — Alapítva 1883.

MEZŐGAZDASÁG

A borjúnevelésről.

Irta: Fehér Zoltán.

I.

Mikor a kisgazda nemcsak állattartással, hanem állattenyésztéssel is akar foglalkozni, akkor a borjúnevelést már a tehén fogamzásával egyidejűleg kell megkezdenie, mert az olyan anyaállat, mely csak létfenntartó takarmányt kap vagy épen koplal, méhének terhét nem fejlesztheti kellőleg, hanem a vemhes csak nyomorúságon fog kinlődni, silány, fejletlen, kicsi marad s felnevelni sem érdemes, csak néhány hetes korban adható el levágásra mészárosnak — potom áron, mert úgy sem lehetne belőle sem jó igás, sem jó fejős állat.

Azonban a túlzást is kerülni kell, mert az sem vezet jóra, ha hizlaljuk a vemhes tehenet, mert akkor szervei elpuhulnak, elpetyhülnek, elzsírosodnak, elhíjasodnak úgy, hogy már egészségtelen jellegűt öltenek és épen a zsírlerakódás miatt nem fejlődhetik ki kellőleg a magzat. A szülőutak is annyira elhíjasodnak, a méhszáj úgy megsűkül, hogy nehéz szülés lesz a vége, melybe a borjú is belepusztulhat, de bizony könnyen megeshetik, hogy a tehén kerül kényszerlevágás alá. (Hiszen az embereknél is látjuk, hogy a túlkövér asszonyok vagy meddők vagy csak vézna gyermekeknek adnak életet.)

Meg kell tehát a tehén takarmányozásában találni az arany középutat. Eszerint elsősorban is megadjuk neki azt a csekély esleget, mellyel életét fenntartani képes, azután annyi külön ételmezt is nyújtunk, melyből a tejtermelést eszközölheti anélkül, hogy szervezetéből kelljen bármily csekély részecskét igénybe venni; végül pedig valami kis ráadást is kell juttatnunk az anyaállatnak, hogy a vemhes fejlődésére is jusson.

Megjegyzendő, hogy az első két hónapban igen kicsi a magzat, annak napi gyarapodása oly csekély, hogy alig mérhető s azért ezen időben a takarmány «ráadásnak» is kevésnek kell lenni. Utóbb fokozatosan emeljük ezt az adagot, de mindig megfelelő mértéket tartva, mert hisz újabb pár hó múlva apad a tejhozam s az ezen rév. n felszabadult tápanyag is a magzat javára esik. Ennélfogva ilyenkor már nem kell a takarmánymennyiséget emelni, csak állandóan egy mértéken fenntartani. Végre mikor már szárazan áll a tehén (vagyis nem tejel) az utolsó két hónapban — de viszont a magzat rohamosan fejlődik — nem kell már a takarmány-adagot növelni, csak arra ügyelni, hogy a tehén irtése elé könnyen menjen, hogy ne legyen szorulása, mert minden erőlködés a vemhes rovására megy.

Ivósok, gyök és gumós növények, bevermelt takarmányok s különösen az olajpogácsák adagolása ilyenkor indokolt.

Magától értetik, hogy csak egészséges takarmányt adjunk a vemhes teheneknek, mert a romlott beteggé teszi a szervezetet, vagy meg is öli a fejlődésben levő zsenge életcsírát.

Természetes, hogy a vemhesség alatt a tehenet nagy gondnal kell ápolni, tisztán tartani, élősdiéktől, fertőzéstől óvni s azért szellős, de nem l'gvonatos s nem hideg istállóban tartani. Naponta bizonyos mérsékelt mozgást kell végeztetni vele, ha legelőre nem járhat, mert a testi mozgást végző anyaállat könnyebben szül. Útni, verni, hajszozni, ügetésben kergetni, vagy ajtók, kapuk, korlátok, falak vagy más állatok közé szorítani, rugásoknak, dőféseknek kitenni nem szabad a vemhes tehenet.

A túlhideg víz is árt a magzatnak, sőt elvetélést is okozhat. Viszont a langyos vízzel való itatás, melyet némelyek télen, a nagyobb tejelékenység elérése céljából ajánlanak, káros, mert nemcsak a tehén, de a borjú szervezetét is gyengíti.

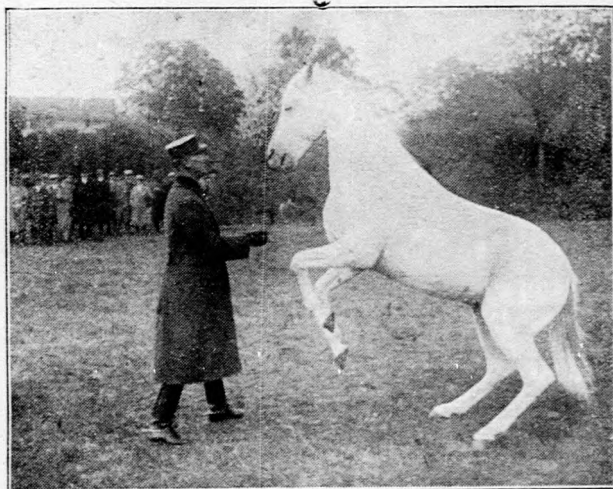
A borjú születésekor a legtisztább, száraz alomanyag legyen a tehén alatt. A segédkező személyzet kezei s ruházata is tiszta legyen, nehogy bármi módon is vérmérgezés állhasson be, mi végzetessé válhatik. A köldökzsinórt azonnal le kell kötni, nehogy az elvörösés lehetősége fennforoghasson. Rendellenes fekvésnél zsíros kézzel nyuljunk a méhbe, de jobb ily esetben állatorvost hívni. Segíteni a szülésnél csak akkor lehet, ha az anya is erőlködik, így a kétféle erő együtt hat, nagyobb lesz és megkönnyíti a szülést.

Az újszülött borjut helyezzük anyja elé, hogy az tisztára lenyalja. Ha azonban ezt nem tenné meg — mi előhasi üszök-nél szokott leginkább előfordulni — akkor langyos meleg vízzel, szivaccsal vagy puha ruhával mossuk tisztára s azután más (száraz) ruhával töröljük szárazra. Ezt követőleg szoptassuk meg a borjut. Ha az anya nem engedi magzatját tőgyéhez, akkor meg kell a tőgyet vizsgálni, nem sebes-e vagy gyulladt, dagadt vagy hólyagos-e s azon gyorsan segíteni kell; (gyógy-kenőcsökkel, vazelinval, jódtinktúrával, bór-vazelin stb.) de a borjú addig se koplaljon, hanem tiszta, kissé zsíros kézzel bele kell szájába fejni a tejet.

Az első tejet — az úgynevezett felső- vagy kolosztrümet tejet okvetlenül az újszülöttnak adjuk, mert annak erre nagy szüksége van, hiszen ez hajtja ki beleiből az azokban megkeményedett felgyülemlett bélszurkot.

A nyugtalanokodó tehennek egyik mellső lábát jó lesz felkötöni szoptatás alatt, hogy ne rúghasson. Különben szelid bánásmód mellett hamar megjuhászodik a tehén.

Haszontalan eljárás a fecstejet az istálló padlózatára

«Mersuch», a bábolnai ménes arabs telivér törzsméneje, kenyeret kér.

fejni vagy a tehenel megitatni, hiszen nem annak van szüksége hashajtóra.

Ha szopni nem tudna a borjú, tanítsuk erre meg, szájába fejve néhány csepp tejet, melynek ízét megszokja, majd a szívásra kell tanítani úgy, hogy egy ujjunkat a tejbe dugva, azt aztán szájába tesszük, hogy szívja stb.

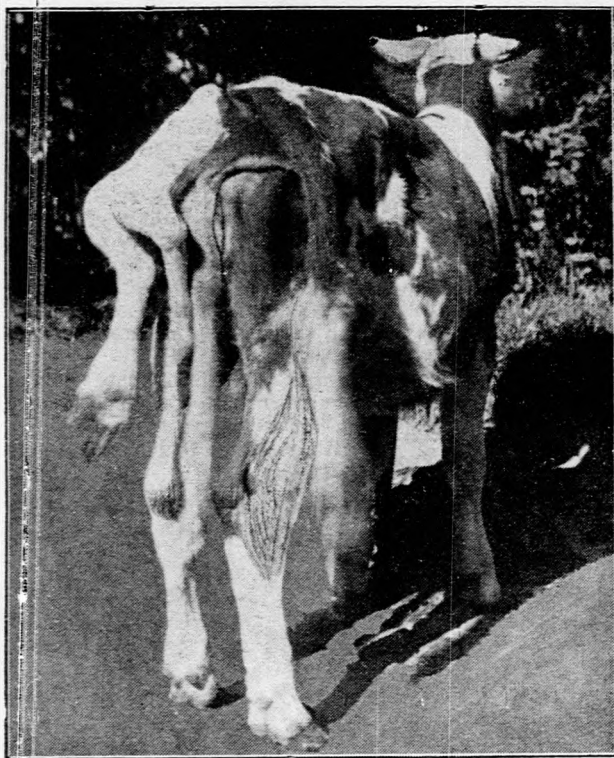
Az első héten minden két, azután minden három órában kell szoptatni, majd később az éjjeli szoptatást el lehet hagyni. Kéthetes korában már finom illatos szénát lehet a borjú elé tenni, hogy tanuljon enni, rágni, szálalja a jó puha takarmányt, melynek befogadására elő kell készíteni az emésztő szerveket.

A harmadik héten már egy kis zúzott zab vagy árpa is álljon rendelkezésére. Utóbb, ha jól tud már enni, az adagot is fel lehet emelni, különösen a zabot lehet tetszésére bízni. De ahol szeparátorral lefőlözött vagy sovány tej áll a gazda rendelkezésére, ott azt is itathatjuk — felforralás vagy pasztörözés (70 C-ra való felhevítés) után — tőgyemelegen a borjúkkal, sőt ezzel hizlalhatjuk is őket.

Ha az anya tüdőbajos, egészséges dajkatehén alá kell helyezni a borjut s csak épen a fecstej kiszopásáig hagyjuk szülője alatt.

A mesterséges borjúnevelés, mely abban áll, hogy a kolosztümetj után azonnal soványtejet kapjon a borjú — bizonyos olcsó zsírokkal vagy zabliszttal (zabpehellyel) vagy mindkétféle pótlékkal keverten — épen nem való a kisbirtokosoknak, mert a zsírok behabarása és az így nyert keverék (emulzió) tőgyemelegre való hevítésére külön készülékek szükségesek, melyek beszerzése nem fizetné ki magát kis üzemben s erre a célra társulni sem lehet a kisgazdának.

A homogenizált — egyenletessé készített — tej olcsóbb

Hat lábu és két farku borju.

Ez a furcsa borju Magyarországon született; tulajdonosa több, hasonló csodaszülöttel együtt mostanában Németországban mutogatja.

ugyan a rendes teljes tejnél, de ha a mérték el van hibázva, ha a hőmérséklet nem megfelelő, ha a keverés valahogyan éssorbát szenved, akkor már emésztési zavarok állanak be a könnyesebb borjuknál s az elhullás k is gyakoriak lesznek. Azért ilyen eljárást csak nagyobb uradalmaknál ajánlatos bevezetni, hol nemcsak kellőleg kitanult — begyakorolt — megbízható személyzet végzi e munkát, de egyúttal van olyan szakértő (állatorvos) felügyelő személység is, ki nemcsak a legkisebb bajon is azonnal segít, de nagyobbakkal is sikeresen el tud banni.

A bábolnai arabs telivér.(Képekkel.) Lőtenyésztésünk irányító keleti származású, apró parlagi lovaink nemesítésére az arabs telivért tartják hivatottnak. Ő van hivatva külső formáit javítani, beléje kitarító gyorsaságot, energiát önteni az edzett, igénytelenség és a szervezeti szilárdság veszélyeztetése nélkül. Ezért a magyar kormány iparkodott bábolnai ménésében kiváló anyagot összegyűjteni; nagy áldozatok árán Arábiából is többször importált csodárodokat, melyeknek ivadéka a fedezett állomásokon meg is felelték a hozzájuk fűzött kívánalmaknak. Még jelentékeny szerep jut az arabs vérnek napjainkban is: az oláh rablás miatt lezúllott loanyagunk nemesítésekor. Ma a bábolnai ménésben 20 darab telivér és 100 darab magas félvér kanca van, melyek részben a nagyobbtestű (160—166 cm.) Shagya, Siglavy, Jussuf, Gazlan Shagya, részben a kisebb (150—160 cm.) Obaján, Zarif Bagdady, Gazlan, Koheilan törzsekből valók.

Milyen mélyen szántuk alá a trágyát? Ez mindig a talaj természetétől függ. A trágya korhadásához ugyanis három tényező szükséges: meleg, levegő és víz. A talajföüleleten kevesebb szokott lenni a meleg és a nedvesség, viszont több a levegő, a mélyebb rétegekben több a hő és a nedvesség, de kevesebb a levegő. Ezeknek megfontolásával igazat kell adnunk ama régi tapasztalatnak, hogy homoktalajon 15—20 centiméter mélyre tegyük a trágyát, mert ilyenekben a levegő még e mélységre is behatol, a nedvesség és kellő meleg pedig csak itt lesz elegendő, ellenben a kötött agyagtalajokon nem szabad 12 centiméternél mélyebb barázdákba rakni a trágyát, mert mélyebben a levegő hiánya kockáztatja a korhadás előrehaladását, másrészt az ilyen talajok rendszerint a fölületesebb rétegekben is tartalmaznak elegendő nedvességet.

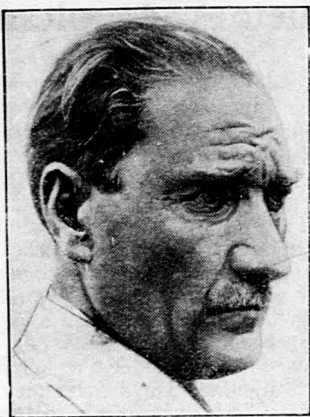
A burgonyagumó gyűrűs betegsége is nagy károkat szokott okozni a gazdának. A bajt könnyen megállapíthatjuk, ha a burgonyagumót kettévágjuk. A beteg gumó vágási fölületén, a héjjal párhuzamosan haladó, sötétebb barnásfekete színű foltok gyűrűszerűen helyezkednek el. Ezek a foltok a letelepedett bacillusok helyei. A gumók beteg mivoltukat kívülről nem árulják el. E betegség a gumó életképességét annyira tönkretetheti, hogy azok nem is csíráznak ki. **Védekezés:** 1. Az ültetésre szánt gumókból vegyünk átlagpróbavizsgálatot. Néhány gumót vágjunk át s ha találunk gyűrűs foltúakat, úgy azokat ne használjuk ültetésre. A kettévágás után az épeket ne ültessük el azonnal, hanem azt hagyjuk állni, hogy a vágási területen védőréteg képződhessenek. 2. Olyan helyről, hol a betegség előfordult, még válogatva se vegyünk ültető gumókat. 3. A burgonyatalajt az ültetés előtt istállótrágyázásban nem részesítsük, Legalább egy év legyen a trágyázás és az ültetés között, mert ellenben a trágyázással úgy ennek, mint más baktériumok elterjedésének kedveznénk.

Őszi munka a szőlőben. A tél fagyja és az ólmos esők sok kárt okozhatnak a szőlővenyigékben, miért is sok helyt indokolt azoknak földdel való betakarása vagy fődése. A fődéssel egyidejűleg a talaj forgatása is megtörténik, mi ugyanolyan kedvező következményekkel jár, mint a szántóföldkeken a mély őszi szántás. Mindazáltal nem mindenütt gyakorolják e műveletet. Védett, déli fekvésben elmaradhat, de lapos, buja, nyirkos szőlőkben okvetlenül végre kell hajtani, mert különben a téli fagytól szenved a szőlő. Hol a fagykártól nem kell tartani s így a fődés elmaradhat, ott indokolt mély őszi kapálást eszközölni, hogy a tél érlelje a talajt és a nedvesség behuzódjék a rögök közé. A fődést mindig oly magasan kell végezni, hogy a jövő évi termést szolgáltató rügyek fölött még két rügy föld alá kerüljön. Beteg, kipszult szőlők helyére is késő ősszel vagy kora tavasszal szoktak más főkét ültetni. Ezt bujtás vagy döntés útján eszközlik. Csak olyan töke vesszőjét szabad lebujtani s olyan tökét ledönteni, amelyik teljesen egészséges. A bujtás úgy történik, hogy egy közeli tökének erőteljes szálvesszejét 35—40 centiméter mély árokban azon helyig vezetjük, hol a tökét óhajtjuk s ott a vessző végét felhajlítjuk annyira, hogy egy-két egészséges rügy a talaj felszínre fölé kerüljön. A döntésnél a tökét kiássuk a talajgyökereikig, a tökét egy és fél méter mély árokba fektetjük s két szálvessző közül egyiket a töke régi helyén, másikat a pótlendő töke helyén vezetjük föl a talaj felszínre úgy, hogy egy-két egészséges rügy kiálljon.

Kétlábu malac.

A főntemlített állatsereglet másik érdekes tagja. Kétfélső lába hiányzik, orrára és két első lábára támaszkodva jár.

Kemal pasa legújabb arcképe.

Milyen hőmérsékletű helyen tartjuk állatainkat? A túlalacsony hőmérséklet rossz táplált és helytelen köztölt állatoknál — szélel kapcsolatban — megfagyást (főleg madaraknál, kivételesen más állatoknál), illetőleg a fül, farok, lábvég lefagyását vonhatja maga után. Nedves-hideg időben a nedves szőrzettel fedett lábvégek fagnak le; száraz hidegben csak a csupasz taraj stb. A mérsékelt hideg — különösen légvonattal kapcsolatban — sokszor meghűlési (tüdő-, bél-, izombetegségek) bántalmakat okoz, másrészt a szervezetből kisugárzás útján sok hőt von el, mit a szervezet a tápanyagoknak fokozott elégtételével kénytelen pótolni, azaz végeredményben tápanyagot pazarol. (Henneberg és Stohmann szerint minden tíz fok alatti, egy °C-al kisebb hőfok öt-hét százalékkal növeli a létfontartó tápanyagszükségletet.) Fejlődő állatoknál nagyon figyelemreméltó körülmény az is, hogy ezek alacsony hőmérsékleten jó táplálás ellenére se fejlődnek kellő mértékben, hanem elcsenevészednek (nagy fej, csekély törzs, vézna lábak.) Hogy a környezetnek milyen hőfoka tekinthető megfelelőnek, arra egy számmal nem lehet felelni, mert ez függ az állatfajtól, a kortól, a megszokástól, a szörkötös minőségétől, a bőralatti zsírszövet vastagságától stb. A hideg iránt legkevésbé a juh és leginkább a ló mutatkozik érzékenynek. Kevésbé tűri a hideget a szopós állat. A hidegtől inkább szenved az állandóan meleg környezetben tartott szervezet, továbbá az, melyeknek szörkötöse ritka, rövid, s amelyik gyengén táplált. Ezzel szemben a rendszeresen edzett, dús szőrzettel és vastag szalonnaréteggel rendelkező egyedre nézve a hideg alig jelent káros hatást. A tenyésztőnek, illetőleg állattartónak tehát arra kell törekednie, hogy állatait a rendelkezésére álló hőmérsékleten való tartózkodástól megóvja. Ezért az istállók elhelyezésének, falanyagának megválasztása révén, ajtóinak, ablakainak, szellőztetőinek felszerelése útján elérhető legyen bármely évszakban és napszakban körülbelül a következő hőmérséklet:

Szopós csikó, borjú, malac, szoptató anyákkal, nemes ló, fejős tehén istállójában	15°—18° C
Igás ökrök, göboly, egyéb ló istállójában	12°—15° C
Juh, idősebb csikó és idősebb növendékmarha, rideg- és hizó sertés istállójában	10°—12° C

TANÁCSADÓ

Kérdés. Boromat vízzel vegyítsem, köteles vagyok-e ezután a borfogyasztási adót megfizetni? A házi szükségletre visszatartott borom egy részét? (K. J.) — **Felelet.** A termelt bor után a borfogyasztási adót köteles megfizetni. A községben termelt saját borából a házi használatra és munkásainak vagy cselédjének szánt bor után azonban ötven százalékos kedvezménynek van helye. Tájékoztatásul közöljük, hogy a fogyasztási adó összege 10.000 lakosnál kisebb községben a bornál 1530 korona, bormust- és szőlőcéfrénél 1360 korona, gyümölcsbornál 510 korona.

Kérdés. Mikor nyílik meg a legközelebbi állami szoffortanfolyam? (H. K., Mesterszállás.) — **Felelet.** Válaszbélyeges levélben érdeklődjék a m. kir. állami Technológiai és Anyagvizsgáló-intézet igazgatóságánál, Budapest, VIII., József-körút 6.

Kérdés. 1. A díjfa ágait melyik hónapban legjobb tisztogatni? 2. rosz július és augusztus hónapokban mi volt a búza, rozs és árpa átlagára? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** 1. A díjfat kora tavasszal vagy enyhé téli napokon lehet tisztogatni. 2. 1918 július havában a búza 45, a rozs 43, a sör- és takarmányárpa 46, augusztus havában a búza 59.90, a rozs 52, a takarmány- és sörárpa pedig 52 korona volt.

Kérdés. Hosszúlejárathú mezőgazdasági kölcsönt hol lehet fölvenni? (H. J., Budapest.) — **Felelet.** A mezőgazdasági kölcsönt több pénzintézet folyósítja, így az Országos Központi Hitelszövetkezet, Budapest, V., Nádor-utca 22., Magyar Földhitelintézet, V., Bálvány-utca 7., a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, V., Nádor-utca 32.

Kérdés. Hol van Budapesten Kanada és az Északamerikai Egyesült-Államok követsége? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Kanadát, Nagybritannia és Írország követe képviseli: Hivatala Budapesten, I., Tárnok-utca 5. szám alatt van. Az Északamerikai Egyesült-Államok követsége Budapest, VI., Andrassy-út 3. szám alatt van.

Kérdés. Folyó évben kétszer fizettem ebadót. Jogos-e ez? (Özv. Kr. F.) — **Felelet.** A folyó évre kivett adót csak egyszer tartozik megfizetni. Amennyiben tehát kétszer követelnék, igazolja, hogy már egyszer befizette és kérje a még egyszer követelt adó törlését. — A címszalagon téves a lapjárt.

Kérdés. 1. Vitéz szeretnék lenni, hol kell kérvényeznem? 2. Vitézségi érdem után miért nem kapom az érdemdíjat? (A. J. Siófok.) — **Felelet.** 1. A vitézi rend főszéktartóságához forduljon és kérje a vitézi rend kis kátéját. 2. Az érdemdíjat csak annak valorizációja után fogják folyósítani.

Kérdés. A közmunkavállalás fizetése miképpen van szabályozva? (A. J. Siófok.) — **Felelet.** A közmunkavállalás összege és fizetésének módja vármegyénként különbözőképpen van megállapítva, azért erre vonatkozólag közelebbi felvilágosítást nem adhatunk. Amennyiben tehát a községében a szükséges tájékoztatást nem kapják meg, az alispáni hivatalhoz forduljanak.

Kérdés. Mikor jobb szőlőt telepíteni, ősszel vagy tavasszal? (Á. J.) — **Felelet.** Ősszel szedjük a vesszőket, tavasszal előgyökereztetjük és ültetjük. Szőlőiskolában nevelt gyökeres vesszőt ültethetünk ősszel is. Ősszel a talaj nem elég meleg ahhoz, hogy a gyökerezés meginduljon.

Üzenet a könyvrendelőknél. Kaphatók a következő művek: A cigánybaró, Sárga csikó, A gyimesi vadvirág, A bor, A tótleány, A vörös sapka, Kismadaram, Flehő Klári, Szökő katoná, Tunikás leányok, Amit az erdő mesél, Rang és mód, A falu rossz egyenkint 26.000 korona. — **Staff:** Műkedvelő szinpadok vezérkönyve. — **Csité:** A bíró leánya (vigjáték három felvonás). **Csité:** Tóth Lidi népszimű egy felvonás.) **Csité:** Legényfurfang (vigjáték) egyenkint 19.000 korona. — **Csité:** Leánycsel 22.500 korona. — **Erdősi:** Rákócziért (reg. szimű három felvonás.) — **Tordai:** Mikes Kelemen ifj. színjáték egyenkint 12.000 korona. — **Nagy M.:** Pécsi diákok 10.600 korona bérmentes küldéssel.

Üzenet a sorsjegyekről érdeklődőknek. A belvárosi Ferenc-rendi templom javára rendezett sorsjáték húzását elhalasztották. — (Ifjú Cs. J., Vál.) Mentősorsjegye nem nyert. — (Gazdakör, Levél.) Mentősorsjegye nem nyert. — (F. J. F. Mohács.) Mentősorsjegyei nem nyertek. — A Falu mezőgazdasági sorsjáték húzását december 31-ére halasztották.

A kiadóhivatal üzenetei. (K. J. Nagykararás.) Előfizetési díja beérkezett. — (T. ZS., Ravadz.) Karácsony táján megküldjük gyönyörű naptárunkat.

Tűz, jég, élet, betörés, baleset és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
 Képvislet minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

A Faluszövetség tagjai olcsó bérszántást végezhetnek és olcsó traktorokhoz juthatnak.

A Faluszövetség a földbirtokreform során keletkezett törpebirtokok olcsóbb megmivelése érdekében *bérszántási és gépfelszerelési akciót* tervez. Az olcsó bérszántás és olcsó gépbeszerzés kedvezményében *csakis a Faluszövetség szervezetei és tagjai részesülhetnek*, elengedhetetlen kellék tehát, hogy a kedvezményeket igénybe venni akarók fiókszövetségeket alakítsanak. Az alakulás feltételeiről a Faluszövetség szervezési osztálya nyújt felvilágosítást (Budapest, V., Zoltán-utca 8.)

Bérszántást ott végez a szövetség, ahol a tavasz folyamán legalább *százötven, kétszáz katasztrális hold megszántására van kilátás*. A szántási díj a talaj minősége szerint *száznyolcvan-ezer és kétszázötzezer korona között* változik. A szántási díj február hó 1-ig készpénzben előre fizetendő.

Traktorok beszerzésénél a Faluszövetség belföldi gyártmányoknál *tizenöt százalék*, külföldi gyártmányoknál *tíz százalékos árkedvezményt* nyújt. Fiókszövetségek, kizárólag földreformos földek megszántásának céljaira, a traktorokat *három év alatt, félévenkénti három százalékos kamatozás mellett, teljesen hitelbe* kapják. Szövetkezettek, egyéb gazdatársadalmi testü-

letek, alkalmi csoportok, sőt magányosok is, amennyiben legalább száz katasztrális hold földreformos földnek megszántására vállalkoznak, a *vételár huszonöt százalékanak lefizetése ellenében a vételárhátralékot hat félév alatt, félévi három és fél százalék mellett törleszthetik*. Egy katasztrális hold szántási díja *száznyolcvanezer koronánál több nem lehet* s az évenkénti száz katasztrális hold megszántása három évre kötelező.

A traktorokat beszerezni szándékozók bármilyen típusú és gyártmányú traktorokat szerezhetnek be annál a gyárnál vagy cégnél, amelynek legmegfelelőbb. Kívánatos az olyan traktorok igénylése, amelynek működése a helyi talajviszonyoknak megfelelő s amelynek működését a kérelmezők már ismerik. A traktorokat mindenkor a helyszínén, üzemben fogják átadni. Az árkedvezményt az utolsó törlesztési részletbe tudják be, természetesen akkor, ha a beszerzést eszközök összes szerződésbeli feltételeiknek pontosan eleget tettek.

Részletes tájékoztatással a Faluszövetség agrár- és szociálpolitikai osztálya bárkinek készségesen szolgál (Budapest, V., Zoltán-utca 8.)

Biharkeresztesen megalakult a szövetség fiókjá.

A biharkeresztesi állomáson november hó 29-én ötven főnyi gazdaküldöttség fogadta *Osváth Pál* főjegyzővel az élén a Faluszövetség képviselőiben megjelent *Balogh Gyula* igazgatót és *Rigler József* titkárt. Délután három órára hívták össze a községházára a nagygyűlést, de már fél három órakor szorongásig megtelt a hatalmas terem. Miután *Osváth Pál* főjegyző elmondotta a magyar Hiszekegyet és buzdította a falu gazdáit, hogy a falvak érdekében dolgozó Faluszövetségbe lépjenek be, átadta a szót *Balogh Gyula* szövetségi igazgatónak, aki ismertette a szövetség megalakításának körülményeit, vázolta a szövetség céljait és felsorolta az eddig elért nagyszerű eredményeket. Beszédre végezttével a megjelentek nagy lelkesedéssel kimondták a fiókszövetség megalakulását, melynek elnöke egységes akarattal *Petrásovits János* igazgatótanító lett, ki huszonöt éve dolgozik községe érdekében. Alnökök: *Kis István* kisgazda, *Mészáros Ferenc* tisztviselő, *Pünkösdi József* az iparosok és *Megyesi István* a nincstelének részéről. A számvizsgáló bizottságba beválasztották *Garay Géza* adóügyi jegyzőt, ki megelőzőleg lelkes munkát fejtett ki a fiók megalakítása érdekében. A biharkeresztesi fiókszövetségbe az első napon *háromszáz gazda jelentkezt* tagul, de ez a szám folyton növekszik. *Frankó Endre* főszolgabíró hozzászólása és a Himnus eléneklése után szétoszlott a gyűlés közönsége.

Karcag a szövetség táborában.

Az elmúlt vasárnap Karcag város közönsége szövetségi szervezkedő gyűlést tartott, melynek célja egyrészt a szövetség táborába való tömörülést, másrészt a gabonaközraktárak föllakítása volt. A szövetséget *Szekeres László* főtitkár képviselte. A több ezer főnyi közönség *Szontos Imre*-re, a kerület nemzetgyűlési képviselőjének vezetésével vonult föl. A gyűlést *Papp Tamás* dr. főjegyző nyitotta meg, utána *Szekeres László* dr. főtitkár hangsúlyozta az egy táborba való csoportosulás fontosságát. *Szontos Imre* nemzetgyűlési képviselő lelkes beszédében a szövetkezeti gabona- és jószágértékesítés kérdéséről szólt. *Bohnár Sámuel*, *Mátyus Lőrinc*, *Kirják Balázs*, *Simon Aladár* tartalmas hozzászólásai után *Hemző Lajos* gimnáziumi tanár lelkes szavaira a jelenlevők egyhangúlag csatlakoztak a szövetséghez.

A turkevei fiókszövetség működése.

A közelmúltban alakult meg a Faluszövetség turkevei fiókjá s a lelkesedéssel megindult szervezkedés már eredményekkel is jár. Az elmúlt vasárnap a Gazdasági Egyesület helyiségében értekezletet tartottak, melyen a központi részéről megjelent *Radnóti István* titkár, a helyi vezetők közül pedig *Tóth Imre* polgármester, *Kiss István* gazdasági tanácsos, a Gazdasági Egyesület elnöke, *Simon László* városi kultúratanácsnok és *Vrannay Kálmán* igazgató, a szövetségi szervezkedés lelkes vezetője. *Vrannay Kálmán* részletesen ismertette azokat a feladatokat, melyeket a fiókszövetségnek az egységes társadalom megszervezése, a kulturális és gazdasági tennivalók terén meg kell valósítania, *Radnóti István* titkár pedig a szövetség újabb akciójáról számolt be. A fiókszövetség első nagyobb megmozdulása a központi támogatásával december 13-án megnyíló falufelújítási, gazdasági és ipari kiállítás lesz.

Az abonyi járás értekezlete.

Az abonyi járás községei mostanában tartottak nagyarányú értekezletet, melyen *Madarász Sándor* dr. elnökle alatt résztvettek: *Abony, Jászkarajenő, Ujszász, Zagyvaréks, Törtel, Tószeg és Kőcsér* községek küldöttei. A Faluszövetséget *Szekeres László* dr. főtitkár képviselte. A megjelentek egyhangú lelkesedéssel sorakoztak a szövetség kibontott zászlaja alá.

Nagyatád csatlakozott a szövetséghez.

A Nagyatádi Gazdakörben legutóbb népes gyűlést tartott a Faluszövetség, melyen a központot *Nagy Sándor* szövetségi igazgató képviselte. *Karbuszky József* községi bíró, a Gazdakör elnöke lelkes szavakkal köszöntötte a Faluszövetséget és azt az óhaját fejezte ki, bárcsak a szövetség önzetlen munkásságának jutalmául oly népszerűsége és tekintélyre tenne szert, hogy kiküldöttének érkezése hírére a falvak lakói messze vidékről minden fölszólítás nélkül gyűljenek össze. *Nagy Sándor* előadása után Nagyatád gazdatársadalmá és összes intézményei egyhangúlag kimondták, hogy csatlakoznak a Faluszövetség zászlaja alá.

Széchenyi-ünnepség Gyömrőn.

Lélekelmelő ünnepséget rendezett legutóbb a gyömrői gazdakör *Széchenyi István* emlékére a Faluszövetség és a helyi intézmények bevonásával. Az ünnepségen a bevezető beszédet *Teleki Tibor* gróf nemzetgyűlési képviselő, az ünnepi megemlékezést *Bajtay Mihály* dr. gazdasági főtanácsos, a Faluszövetség igazgatója mondotta. Az ünnepi szavakat és zeneszámok után a helyi intézmények nevében beszéltek: *Konrád Gyula*, a Hungya elnöke, *Pottondi András* postaalizist, a Postás Kör elnöke, *Halmly János* dr. református lelkes, *Földes Ferenc* református igazgató és *Bakó József*, a Gazdakör elnöke. Az ünnepséget követő társasvacsorán *Balogh Gyula*, a Faluszövetség igazgatója mondott felköszöntőt, hangoztatva a társadalmi osztályok szerves együttműködésének szükségességét.

A szövetség munkája a Tisza-Maros szögében.

A Tisza-Maros szögében *Szőreg, Deszk, Kűbekháza, Ószentiván, Ujszentiván* és *Klárafalva* községek szövetségi fiókjainak vezetősége november hó 29-én *Ujszentiván* népes értekezletet tartott. A szövetség központja részéről megjelentek *Bodó János* nemzetgyűlési képviselő, ügyvezető-igazgató és *Bajtay Mihály* dr. gazdasági tanácsos, igazgató. Az értekezleten a fiókszövetségek megállapodását létesítettek azoknak a gazdasági gépeknek beszerzésére nézve, amelyek lehetővé teszik, hogy a fiókszövetségek tagjai eredményesebb gazdálkodást folytathassanak. Szóba került többek közt a fiókszövetségek tagjainak *házipéti ügye* is, új házak építésére ugyanis a Faluszövetség országos központja *öt, illetve tizenöt éves hitelségélyt* nyújt.

November 30-án délelőtt *Bodó János* nemzetgyűlési képviselő, *Ószentiván* az ottani fiókszövetség tagjaival folytatott megbeszélést, főként arról a kérdésről, hogy magának a községnek keretein belül minő szervezkedések lennének szükségesek a többtermelés előmozdítására s a házhelyhez, illetve földhözjutattott anyagi és erkölcsi támogatására.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Műtrágya és nemesített vetőmag-kísérletek kisgazdák körében.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a műtrágyafélék és a nemesített vetőmagvak használatának terjesztése és népszerűsítése céljából elhatározta, hogy a kamara körzetének különböző vidékein, elsősorban a kisgazdák körében, termelési kísérletet végeztet. A Kamara a szükséges műtrágyát és nemesített vetőmagvakat teljesen díjtanuln bocsátja a kísérletekre vállalkozó kisgazdák rendelkezésére s ezzel szemben csakis azt kívánja, hogy a kísérleteket a kamara útmutatása szerint végezzék s a termés betakarítása idején a terméseredményeket pontosan lemérjék és az eredményt a kamarával közöljék.

Gazdasági előadások Pest megyében.

A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamarával karöltve a folyó év télen több közlésben gazdasági előadásokat fog tartani. Az előadások célja elsősorban az időszerű kérdéseknek a gazdaközönséggel való megismertetése. Az előadásokat Zsivanovits Béla titkár fogja megtartani a következő községekben: Dunapataj dec. 13. Kerekegyháza dec. 15. Lajosmizse dec. 16. Alsónémedi jan. 10. Kerepes dec. 18. Mogyoród dec. 19. Gödöllő dec. 20. Szada dec. 21. Pécel jan. 6. Veresegyháza dec. 22. Órszentmiklós dec. 23. Fót jan. 14. Dunabogdány dec. 29. Tahitótfalu dec. 30. Pilisvörösvár jan. 12. Üllő jan. 3. Minden alkalommal délután öt órakor a községházán, vagy a gazdakörben.

Gazdakör-avatás Mezőberényben.

Mezőberény község magyar, német és tót lakossága szép példáját adja annak, hogy a különböző anyanyelvű lakosság legbékésebb viszonyban élhet egymással, egyetértéssel és sikerrel intézheti közügyeit. A háromnyelvű lakoságnak külön-külön iskolái és társadalmi körei vannak, de valamennyi a magyar hazaszeretettel ápolja, a békés együttélést és zavartalan együttműködést szolgálja. A lakosság egyetértéssel beszéli a magyar nyelvet és emellett a fajiságában rejülő szép szokásokat és jellegzetes lelki tulajdonságait megőrzi és fejleszti. A gazdakör helyisége már hosszú idő óta kicsinek bizonyult és ezért azt az áldozatkész német gazdák négyszáz millió korona költséggel újjáépítették. A ritka szép gazdaköri helyiséget november hó 29-én avatták fel. Az avatóünnepélyen az ünnepi beszédet Moldoványi János járási főszolgabíró tartotta, aki rámutatott arra a nagy gazdasági és kulturális munkára, melyet a három nemzetiségű lakosság a község fellendülése, érdekében hazafias szellemben kifejtett. Winter József, a gazdakör elnöke, a gazdák tömörülésének és együttműködésének szükségességéről, valamint a gazdakör nagy feladatáról beszélt. Jeszenszky Károly evangélikus lelkész, kormányfőtanácsos, a nemzetikör nevében üdvözölte a gazdakört. Steuer György dr. kormánybiztos, államtitkár a gazdakör feladatkörének ismertetése alkalmával rámutatott arra, hogy a magyar nemzet erejét a termő szántóföldnek minél beterjesebben megművelt barázdáiban, az arany búzakalászkövekben és a mezőgazdasági nyerstermények iparszerű feldolgozásában kell keresnünk.

Tanítók bevonása a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara munkájába.

A tanítóságnak a Mezőgazdasági Kamara kulturális munkájába leendő bekapcsolását határozta el a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara s e célból értekezletre összehívta a vidéki tanítók közül a tanfelügyelők által e munkára a legalkalmasabbnak talált egyéneket november hó 23-ára Kecskemétre. Az értekezleten a Kamara egész területéről negyvennégy tanító vett részt. Purgly Emil kamarai elnök megnyitja után Gesztelyi Nagy László igazgató vázolta röviden azt a munkát, amelyet a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a területének tanítóságával való kapcsolat fenntartása érdekében tett. Minden tanítói tanítónak ingyen küldi meg hivatalos lapját, a «Magyar Róna»-t, szívesen veszi, ha abba cikkeket közölnek. Megszervezi a Kamara kulturális szakosztályát, amelybe főleg a tanyakérdéssel foglalkozókat kívánja tömöríteni. A Kamara munkájába leendő bekapcsolásra összehívott tanítókat előadás tartásához szükséges szakkönyvekkel látja el és a jövőben is a legteljesebb mértékben szándékozik anyagilag is a tanítók ezirányú munkáját jutalmazni. Bajnok Géza dunakeszi tanító az egész tanítói kar nevében meleg köszönetet mondott a Kamarának e mozgalomért, legnagyobb készséggel ajánlotta fel a tanítóság munkaerőjét.

Teljest ellenőrző egyesület alakul Tápiógyörgyén.

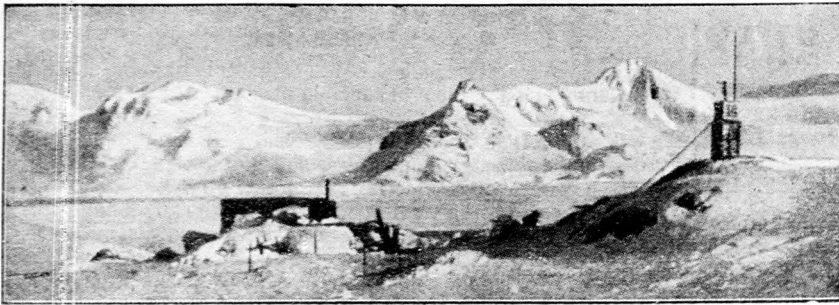
A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Tápiógyörgye székhellyel az ottani Györgyei-uradalom és a környékbeli kis-, közép- és nagybirtokosok bevonásával teljesít ellenőrző egyesület létesítését vette tervebe. E célból a kamara a vidék birtokosait és az e téren működő legkiválóbb szakembereket Tápiógyörgyre közös értekezletre hívta össze. Az értekezleten Staub Elemér kamarai alelnök elnöklete alatt többen szóaltak fel, megvilágítva a szövegforgó kérdések minden oldalát. A jelenvolt birtokosok az egyesületbe leendő belépéssel kapcsolatosan ötszáz darab tehenet jelentettek be.

Holdanként két és félmillió korona kamatmentes kölcsönt kapnak az új dohánytermelők.

A dohánytermelés fellendítése érdekében a pénzügyminiszter az újonnan jelentkező dohánytermelőknek, akik legalább tíz kat. holdon dohányt termelni szándékoznak és a régi termelők közül az eddigi területen felül többletet kitevő dohánytermelőknek kat. holdanként 2,5 millió korona kamatmentes beruházási kölcsönt folyósít.

Vak nők munkája a budapesti vakok intézetében.

Időjárastani megfigyelő állomás a svájci havasokban.

Az ifjúság hódoló felvonulása a kormányzó nevenapján.
Az egyetemi és főiskolai ifjúság lampionos- és fáklásmenetben vonult fel Horthy Miklós Magyarország kormányzója elé, hogy nevenapján hódolatát és ragaszkodását bemutassa. A kormányzó családja kíséretében jelent meg a Vár emelvényén, az ifjúság óriási éljenzése közben. A rendőrszeker a Himnusz-t játszott, utána az Egyetemi Énekkar a nemzeti Híszkegyet énekelte el. Majd az ifjúság nevében Teleki Pál gróf egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő emelkedetthangú beszédben üdvözölte az államfőt. A kormányzó meleg szavak kíséretében köszönte meg a névnap ünnepeltét.

Ünnepélyesen iktatták be a Tiszaföldvári vitézeket telkeikbe.
Szép ünnepség keretében iktatták be a szolnokmegyei vitézi szék Tiszaföldváron hét odaváló vitézt az érdemeikért kapott telkekre. A beiktató ünnepség a községházán folyt le, melyen részvett Almásy Sándor főispán, Erődy-Harrach Tihomér, a kerület képviselője, vitéz Császy József megyei székkapitány s még többen a megyei Vitézi Szék részéről. Tóth József iskolaigazgató megnyitóbeszéde után Császy székkapitány lelkes szavak kíséretében elvasta föl azokat a hősi tettek, melyek érdeműl Bagi Mátyás, Horváth János, P. Szabó Gusztáv, Kálmán Sándor, Lenkei János, Berényi Antal és Vadas András vitézi címet és telket kaptak. Utána vitéz Lipesey Márton alezredes, vitézi törzskapitány nagyhatású beszédet intézett a vitézekhez, majd egy maroknyi föld átadásával jelképesen adta át nekik a vitézi telkeket. Nőgált László esperes-plébános, Vargha Péter református és Brozik Károly evangélikus lelkészek megáldották a vitézeket és a földet, melyet a nemzet hálája juttatott nekik. Csontos Károly főjegyző fölolvasta a kormányzóhoz küldött üdvözlő táviratot és nemzeti Híszkegy elmondása s a Himnusz elénekése után az ünnepség véget ért. Az ünnepség után díszbéd volt, melyen Almásy főispán a kormányzóra mondott felköszöntőt. Erődy-Harrach képviselő pedig a vitézekről emlékezett meg, lendületes beszéd kíséretében. Elmondta, hogy a nemzetgyűlésen támadások érték a vitézi intézményt is. Fáj egyeseknek — úgymond — hogy a nemzet szinte halottaiból fölkelve, törekszik előre a föltámadás útján. A vitézi intézményben látja a hősi küzdelmek megbecsülését s a vitézek példája fogja a nemzetet megint nagyra tenni.

A bolgár cár köszönete a Kiszgazdapártnak. Boris bolgár cár meleg köszönetét fejezte ki a szófiai magyar ügyvivő és a magyar külügyminisztérium útján Almásy Lászlónak és a vele Bulgáriában járt képviselőknek és közigazgatási vezető férfiaknak azért a megemlékezésért, amelyet nevezettek egy emléktárgy alakjában Ófelségéhez juttattak. Egyszermind kijelentette a cár, hogy hét esztendői uralkodása alatt első eset, hogy országában járt más állampolgárok elutazásuk után is megemlékeznek róla és jól esett neki, hogy a figyelem éppen a magyarok részéről jutott, amit a magyarok rokonszenvének tekint.

«Cz» helyett «c». A belügyminiszter körrendeletben most újból megismétli azt a rendelkezést, hogy a helynevekben «cz» betű helyett «c» betű használandó. Ez alól az általános rendelkezés alól a miniszter kiveszi a családnévből képzett helyneveket, amelyek továbbra is a hagyományos módon irandók. Nem változik meg tehát a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Rákóczi-falva és a Baranya vármegyei Czinderibogárd község nevének írásmódja. A rendelet értelmében az illető községek költségkímélés okából egyelőre még tovább használhatják most használatban levő pecsétnyomójukat és bélyegzőjüket, ha azonban új pecsétnyomót vagy bélyegzőt készítenek, ezen már az új írásmódot kell alkalmazniok.

Matlekovits Sándor meghalt. Meghalt a magyar közgazdasági élet egyik legkiemelkedőbb alakja, Matlekovits Sándor v. b. t. t., volt államtitkár. Nyolcvanhárom éves volt, de még mindig szívesen állott rendelkezésére a közgazdasági élet vezetőinek, ha hozzáfordultak tanácsért. Halála nagy vesztesége a magyar közgazdaságnak. Sokáig irányítója volt a magyar kereskedelmi és vámpolitikának. Kiváló közgazdasági és vámpolitikai művei nevét a külföldön is ismertté tették. Az Országos Iparegyesület elnöke volt másfél évtized óta. A kisiparosok nagy támogatójukat veszítették el benne. Temetése óriási részvét mellett folyt le.

Téli madárvendégeink megérkeztek. A tél szigora már korábban meghozta hozzánk a magas észak egyes madárfajait, így a fenyvesrigót, a süvöltő pirókot és a zsezsét. A mostani nagy hóval a legérdekesebb téli vendég: a csonttollú madár vagy csontmadár is beköszöntött. A Madártani Intézet egyik tisztviselője három példányt látott belőlük a budai hegyekben. Az intézet főlkéri a madárvilág jelenségei iránt érdeklődő természetbarátokat, hogy ha esetleg csonttollú madarakkal találkozának, közöljék, hogy hol, mikor és körülbelül hány példányban látták ezeket a madarakat és ha alkalmuk volt megfigyelni, akkor azt is, hogy azok mivel táplálkoztak. A madarak elvonulásáról is szíves jelentést kér az intézet, amelynek címe a következő: Magyar Királyi Madártani Intézet Budapest, II., Debrői-út 15.

Mussolini kérte... Mussolini miniszterelnök a képviselőházban felszólította Olaszország polgárait, hogy jegyezzenek egymillió dollár államköölcsönt az Amerikával szemben fennálló adósság állomolrésztésére. Az önkéntes aláírás több mint nyolcvanmillió lírát eredményezett, vagyis körülbelül négyszer annyit, mint amekkora összeg aláírását Mussolini miniszterelnök kérte.

A jótékony célú államsorsjáték közkedveltségnek örvendő sorsjegyei ismét kaphatók az egész országban. Egy sorsjegy ára 20.000 korona. Főnyeremény 250 millió, a jutalom 250 millió, tehát szerencsés esetben 500 millió korona készpénz. A 45. államsorsjáték huzását december 30-án a m. kir. pénzügyigazgatóság lottóosztálya (Budapest, IX., Fővámház) tartja meg. A lottóosztály kívánatra díjtalanul küld jätéktervet. A pénz elzötes beküldése után sorsjegyeket is. Aki ezeket a sorsjegyeket vásárolja, nemcsak reményt vesz és lehetőséget egy nagy vagyon elnyeréséhez, hanem jätékonytságot is gyakorol.

Életunt, aki megmondolta magát. Mendelovits Izidor, huszonegy éves állásnélküli kereskedősegéd, fölmászott a Ferenc József-hid turul madarára. A tüzöltek szedték le onnan. Elmondotta, hogy a hid tetejéről akart a Dunába ugrani, de amikor meglátta a nagy mélységet, megijedt. Az életunt fiatalembert átadták az Életuntakat Védő Irodának.

Egy németországi cirkusz reklámfogata.

Egy felbőszült legény három embert agyonlőtt. Fertőszentmiklóson óriási izgalomban tartja az egész falut egy felbőszült legény hármias gyilkossága. Palla János, Fábian Lajos és Szántó Gyula fertőszentmiklósi legények korcsmai mulatózás után bezörgettek a falu legszebb leányának, Fülöp Rózsának az ablakán. A leány helyett bátyja, Fülöp János nyitotta ki az ablakot s karabélyából a legények után löött. A lövés nem talált s a legények újból visszajöttek s bevették az ablakot. A rombolásra felbőszülten rohant ki a házból Fülöp János és a három részeg legényre közvetlen közelből három lövést adott le. Az első lövés Palla János hasába fúródott és egyórás vergődés után megölte. A második lövés Fábian Lajos nyakcsigolyáját roncsolta szét, úgyhogy azonnal meghalt. A harmadik lövés Szántó Gyula tüdejét fúrta át, aki most a halállal vívódik. A gyilkos megszökött, de másnap önként jelentkezett a soproni ügyészségen.

Hegyesi Mari meghalt. A magyar színművészetnek ismét nagy gyász van: Hegyesi Mari, a Nemzeti Színház nagy művésznője meghalt. Hegyesi Mari 1862-ben született Páduában, 1886 óta volt tagja a Nemzeti Színháznak. Ragyogó szépsége Budapest legszebb, legünnepeltebb asszonyává tette. Pályáján hamarosan a legelsőkhöz került. Eleinte klasszikus darabok s francia drámák hősnőit alakította, később Ibsen drámáiban aratott nagy sikereket. Egy-egy alakítása feledhetetlen. A Kerepesi-temető halottasházából temették. A sírnál Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója búcsúztatta el.

Két testvér leugrott a negyedik emeletről. Megrendítő kettős öngyilkosság történt Budapesten, a Lipótváros egyik csöndes, elhagyott utcájában. A Katona József-utca 41. számú ház negyedik emeletének két szomszédos ablakából egyszerre ugrott ki Jassovitz Sámuel hatvanhároméves tőzdebizományos és hatvanegyéves öccse, Jassovitz Gyula, aki ülteltársa volt. Mindketten a közvezetetre zuhantak s szörnyet haltak. Holttestüket a házmeister fedezte fel a teljesen behavazott utcán. Jassovitz Gyula a kettős öngyilkosság végrehajtása előtt levelet írt a feleségének, melyben bejelentette mindkettőjük öngyilkosságát s azt írja, hogy inkább a fizikai halált választják, mint az erkölcsi halált. A kettős öngyilkosoknak anyagi okai vannak.

Csodás események egy kis falusi leány körül. Különös és ma még meg nem magyarázható esemény tartja izgalomban Bécsben úgy a főúri köröket, mint az orvostanárokat. Egy kis falusi magyar leány az érdeklődés központja ma Bécsben. A kis leány Windischgratz Erzsébet hercegnő bécsi palotájában él, mint a hercegnő alkalmazottja. A hercegnő pár héttel ezelőtt oroszvári birtokán tartózkodott s ott ismerősei egy csodálatos eseményre hívták föl figyelmét. Egy kisleányról beszéltek neki, akit Pálfi Vilma hívnak. Családja óriási rémületére egyes tárgyak megmozdulnak önmaguktól, mikor a kisleány a közelükbe ér. Ezt a jelenséget már két évvel ezelőtt tapasztalták, mikor a kis Vilma még tizenkétéves volt. Megtörtént, hogy az olló fölállt az asztalon, a kések, villák mozgásba jöttek. A hercegnő magához vette a kisleányt s fölvitte Bécsbe, ahol megvizsgáltatta Thirring egyetemi tanárral, a híres lélekbuvárral. Fölhívták már a híres Schrenk-Notzing müncheni egyetemi tanár figyelmét is Pálfi Vilma. Nemsokára nyilvános előadásokon is bemutatják a kisleánnyal történő csodás jelenségeket.

Wekerle Sándor-, Jókai- és Uzsoki-utca Pesten. A fővárosi Közmunkák Tanácsa elhatározta, hogy néhai Wekerle Sándor emlékére a főváros egyik előkelő útvonalának nevében is megörökíti és ezért az V. kerületi Nagykorona-utca ezentúl a Wekerle Sándor-utca nevet fogja viselni. Az Országos Jókai Centennáriumbizottság előterjesztésére pedig a tanács a Gyár-utcat Jókai-utcának, a VII. kerület külső területén lévő Jókai-utcat pedig Uzsoki-utcának nevezte el.

Forgalmi akadályok a hó és hideg miatt. A Debrecenből és Nyíregyházából kiágazó vonalak mentén december 4-én reggel óta a tartós szélvihar több helyen forgalmi akadályokat idézett elő. A Nyíregyháza—mátészalkai vonalon a december 4-iki és 5-iki vonatok, a Nyíregyháza—Vásárosnamény között december 4-iki vonat nem közlekedett. Hóakadályok miatt csak késéssel és nehézségekkel tudták a forgalmat fenntartani a Debrecen—tisza-löki, a Debrecen—füzesabonyi és Nyíregyháza—polgári vonalon. A Szerencs—hidásnémeti vonalon Talya—Abaújszántó között hófúvás van. A forgalmat ezért csak Szerencs és Talya között tartják fenn. A dunántúli vonalon Jutas—Zirc és Túrje—Balatonszentgyörgy között vannak hóakadályok. Az utóbbi vonalon csak Túrje és Zalapáti között tartják fenn a forgalmat. A budapesti viszonylatokban hóakadályok nincsenek ugyan, de az erős hideg okozta nehézségek miatt a személyszállító vonatok egy-két órással késéssel közlekednek. A MÁV-hoz érkezett jelentések szerint az országban 23—28 fok Celsius között ingadozott a hideg ma reggel. E rendkívüli hideg okozta, hogy a MÁV néhány közvetlen kocsit közlekedését, amelyek átsorozása közben az egész szerelvény befagyta, a nagy hideg tartamára kénytelen volt beszüntetni.

A legmagasabb szakács és a legkisebb hotelboy.

Jó barátságban élnek egyik amerikai szállóban.

Édesanyja sírjánál rálőtt a feleségére, majd öngyilkos lett. Róth Imre volt budapesti ügyvéd a karánsebesi zsidó temetőben lelőtte a feleségét. Róth feleségével kiment az édesanyja sírjához. A sírnál hirtelen előrántotta revolverét és közvetlen közélről kétszer rálőtt a feleségére, majd föbelötte magát. Róth nyomban meghalt, feleségét súlyos sérüléssel beszállították a kórházba, ahol állapota válságosra fordult. Az egyik golyó a szeménél hatolt a fejébe, úgy hogy a látását elveszítette. Életbenmaradásához nincs remény.

Az Amerikába-vándorlás legújabb módja. Az amerikai bevándorlási hatóságok egy nagy személygépjózó hajóüregben tizenegy kinaít találtak, akik holtnak tették magukat. Mindegyikük külön koporsóban fektet, közelükben ételmiszerükkel és csomagjukkal. A kinaikat, úgyszintén a hajó személyzetének néhány emberét letartóztatták. A hatóságok azt hiszik, hogy nagyszabású összejátszástól van szó és ilyen módon akartak a Nyugatról idegeneket becsempészni San Franciskóba.

A lóp áldozata. Álomnak is borzalmas volna hasonló eset, mint amilyen most történt egy francia vadásztársasággal. A vadászok a Szajna mocsaras vidéken szárnyasra vadásztak. A társaság egyik tagja, egy előkelő párisi fiatalember, pihenőidejét arra akarta felhasználni, hogy az egyik mocsaras, ingoványos érben halászgasson. Halászszenvedélye mind beljebb esalta a vízbe s egyszerre csak merülni kezdett. Vadásztársai rémületen hallgatták segítségkiáltását. Hiába szereztek hosszú ágat, nem érték el a sülydőt. Az egyik vadász lóháton próbált segítségére menni, a nehéz ló azonban elmerült az ingoványban, lovasa csak nagy kinnal tudott partra úszni. Mikor a fiatalember már derékig sülyedt, elváltatták a legközelebbi majorságba segítségért. Mire azonban az ingovány szilárdabb kanyarulatáival ismerős falusiak megérkeztek, a fiatal embert elnyelte a lóp.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Willford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásaboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kieszedő, kőrűrészes berendezés.

OLVASÓINKHOZ!

A „Vasárnap” éves előfizetőinek és azoknak az előfizetőknek, kik már egy éve járatták a „Vasárnap”-ot, a következő, azaz az 51. számmal fogjuk megküldeni karácsonyi ajándékul, ingyen és bérmentve az 1926. évre szóló, diszes kiállítású és gazdag tartalmu napfárunkat.

A dühöngő koplalóművész. Egyik párisi újság épületének előcsarnokában hatalmas üvegalkitkában egy Wolly nevű koplalóművész mutogatta magát, aki elhatározta, hogy huszonnyolc napig nem vesz magához táplálékot. Wolly nyolc napig ült étlenszomjart az üvegalkitkában. A közönség sűrű tömegekben tekintette meg a koplalóművészt, aki koplalással keresi meg a kenyérét. A nyolcadik éjszaka azután váratlan dolog történt. Wolly hirtelen fölugrott, egyetlen ökölcsapással bezúta a kalitka üvegfalát és dühöngeni kezdett. Wollyt bezáratották egy kórházba, ahol megállapították, hogy komolyabb baja nincs, csupán a rendkívüli koplalástól idegroham vett rajta erőt.

Tárgyalás, mely négy percig tartott s halálos ítélettel végződött. Manchesterben (Anglia) gyilkossági pert tárgyalt az esküdtszék. A vádlott egy fiatalember volt, aki töredelmesen bevallotta a bűnét, hogy meggyilkolt egy leányt. Semmit sem hozott fel mentéségre. Az egész tárgyalás az esküdtek tanácskozásaival együtt csak négy percig tartott és halálos ítélettel végződött. Az elítélt szemrebben nélkül hallgatta végig a halálos ítéletet. Nem is felebbezett ellene.

Ötszáz menyasszonya és hét felesége volt. Amerikában hurokra került egy Leslei nevű kalandor, aki a világ legnagyobb házasság-szédelgőjének bizonyult. A törvényszék tíz évi fegyházra ítélte. A tárgyaláson kiderült, hogy ötszáz menyasszonya volt és egyidejűleg hét assonnyal kötött házasságot. Az évek során olyan ügyesen alakoskodott, hogy a hét feleség és az ötszáz menyasszony nem tudott egymás létezéséről. Leslei pontos könyvet vezetett, amelyben feljegyezve mindegyik menyasszonyának és feleségének neve, rokonsága, mindegyiknek a becődő neve és hozzá volt írva, hogy ő milyen álnév alatt mutatkozott be és milyen álnév alatt lépett házasságra feleségeivel. A házasság-szédelgőnek természetesen több rejtett lakása volt és egy szekrényben háromezerhátszáz gondosan megőrzött szerelmeslevelet találtak. Leslei egyébként hatvannégy éves.

Két gyermekével ment a halálba. Janesch Péter brassói állástalan mozgóképszínházi operatőr felesége ciankálival megmérgezte két gyermekét és azután maga is ivott a mérgeből. A tragédiát Janeschné egy asszonyismerőse fedezte föl, aki látogatásba ment hozzá. Amikor benyitott a szobába, megdöbbentő látvány tárult eléje: a kis gyermekágyban fehérbe öltözve, fején mirtusz-koszorúval, megfeketedett arccal feküdt a kisleány, a nagy ágyban pedig ünneplőbe öltözve, holtan az anya és fia. Az asztalon egy papírlap feküdt, melyen kusza írással a következő volt: *„Magamat és gyermekeimet megmérgeztem. Kérem, hagyjanak fölöttöze. Férjemet táviratilag értesítettem.”*

Készülék a szemvesztés csökkentésére. Zaymusz Illés debreceni ipari főfelügyelő cséplőgépbe szerelhető szerkezetet talált föl, amely a cséplésnél előálló tetemes szemvesztéséget megakadályozza. Az üzemi bemutatás alkalmával a gazdasági akadémia tanárai megállapították, hogy az eddigi kétszázalékos szemvesztéssel szemben a Zaymusz-féle szerkezet beállításával a veszteség hattedzszázalékra csökkenthető.

Elvágta a nyakát a bíróság előtt. A bécsi törvényszéken borzalmas jelenet játszódott le. Egy Kiselyt Oszkár nevű ember állott a bíróság előtt, akit nyilvános erőszakossággal és tiltott visszaféréssel vádoltak. Amikor az ítéletet kihirdették, melyben bűnösnek mondták ki a vádlottat, egy beretvát rántott elő s elvágta a nyakát. A kiömlő vér a bíróság asztalára fröccsent. A gyorsan előhívott orvos összevarrta a tátongó sebet. Kiselyt rabkórházba szállították.

Manapság sok gondja, baja van az embereknek, idegeik betegnek. Lapunk mai számában a Mázrke-cég hirdet ezen bajok ellen orvosságot.

A halottak haszna. Díjon város temetőjében diszes sírkövön a következő fölírás olvasható: Itt nyugszik Pierre Mercier, szőlőültető, akit családja sirat és törzsvendégei sajnálnak. Ő tabálta föl a híres Mercier-omlettel, amelynek receptjét egyetlen fiára hagyta, akinek üzlete ebben, a városban a Párisi-utcában található. Az üzleti kapzsiság még a halottakból is hasznót akar kisorsolni.

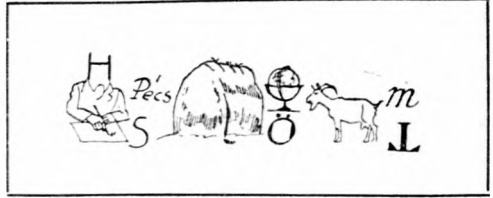
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Benács János Szellőről.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Sivák Ferenc Dobodélről.)

3. Talány.

Melyik áb meg?
 Melyik áb nemzet?
 Melyik áb nyalánság?

(Beküldte Gyanó Sándor Drávacehírlől.)

4. Betűrejtvény.

S		
S		ee
SSS	Kinizsi Pál	e
S		ee
S		

(Beküldte Vágó Imre Kondorostanyáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő évi 1-ső számunkban közöljük.

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Levente.**
2. Betűrejtvény: **Autóverseny.**
3. Verses talány: **Ágyú.**

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

Megjelezték: Boros József, Jakab István, Hamza Rózsa, Arros Jenő, Arros Jolán, Arros Rózsa, Káposztás Ilona, Csatári Mihály, Ábrok József, Pál István, ifj. Baboss István, Meller Jolán, Oláh Ernő, Vajda Flórián, Nagy Ferenc, ifj. Badár János, Lipták Ferenc, Cs. Kovács István, Kiss Sándor, Molnár Lajos, ifj. Melcher Mihály, Braun Andor, Markó Aurél, ifj. Nyaka Lajos, Torday Zsigmond, Zsikó Ferenc, ifj. Szántó István, Bene János, ifj. Ritecz István, Slajchó Eta, Szász József, Gróf József, Dara István, Ambrus István, Szentgyörgyi István, Borbás Sándor, Schmuck János, Szabó István, Mile József, Kovács Tibor, Abraham Erzsébet, Balogh Ferenc, Jentetics József, Nagy Vilma, ifj. Bene Lajos, ifj. Magari Ferenc, Bentsik Antal, Cs. Molnár János, Szalay Zsigmond, Gaál József, ifj. Kálmán Ferenc, id. Baráth Miklós, Fekete György, Balogh Imre, Fábian Etelka, Hofher János, Kissnémet János, Komjátí Veronika, id. Pápai József.

Jutalomkönyvet nyertek: **Baráth Miklós (Tiszabura), Szalay Zsigmond (Potyond), Schmuck János (Lajoskomárom), Jakab István (Pocsaj), Vajda Flórián (Bocsonád).**

A 48-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Kinek van nagyobb feje ?

Egy suszterinas így szólt a pajtásához:

— Hej Miska, miért van neked nagyobb fejed, mint a szárnak ?

— Nekem ? Te bolond ! Hogy volna nekem nagyobb fejem ?

— Hát csak úgy, hogy a szárnak összeér a füle a feje fölött, a tied pedig nem.

Jószívű gyermek.

— Miért nem adsz az almából az öcsédnek is, Feri ?

— Odaadtam neki az egész magot, hogy ültesse el és nő majd neki egész fa.

(Beküldte Kiss Sándor Üllőről.)

A bátor cseh.

Egy angol és egy cseh párbajt vívtak, de hogy a föltételek még súlyosabbak legyenek, sötét szobában állottak föl. Az angol nagylelkűen kiméltni akarva ellenfele életét, a kandalló kéményébe lőtt és — eltalálta a csehet. (A cseh tudnillik a sötétség leple alatt odabújt.)

Javultak a viszonyok !

Urnő (ujjonnan fölvetett szakácsnőjéhez): De Mari, maga tegnap azt mondta, nincs kedvese.

Szakácsné: Kézét csókolom nagyságos asszonyom, azóta javultak a viszonyok.

Volt oka rá.

— Mondd csak édes — kérdi az asszony az urát — miért betrtváltad le a szakálladat ?

— Tudod drágám azért, hogy ne vásárolhass annyi új ruhát a szakállamra — hangzik a célzás.

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1925 december hó 6-án.

Gabonavásár. Búza tiszavidéki 76 kg.-os 395—400, 77 kg.-os 400—405, 78 kg.-os 402-5—407-5, 79 kg.-os 405—410, felsőtiszavidéki 76 kg.-os 392-5—397-5, 77 kg.-os 397-5—402-5, 78 kg.-os 400—405, 79 kg.-os 402-5—407-5, pestvidéki, fejemgyei és dunántúli 76 kg.-os 390—395, 77 kg.-os 395—400, 78 kg.-os 397-5—402-5, 79 kg.-os 400—405, rozs 265—270, takarmányrpa 240—245, sórárpa 285—310, köles 200—210, zab 250—260, tengeri 192-5—197-5, repce 600—610, korpá 172-5—177-5, lucerna 2200—2400, lóhere 1600—1800, arankamentes lóhere 1900—2100 ezer korona métermázsánként.

Liszt- és őrlménypiac. Dupla 0-ás 6200—6300, 0-ás 6000, 2-es 5400, 6-os 4000, takarmányliszt 2200, korpá 1700, 1-es rozsliszt 4000, 75%-os egységes rozsliszt 3400 korona volt per kilogrammonkint budapesti paritásában, zsákkal együtt.

Takarmányvásár. Rétsizéna, I. rendű, ó 130—140.000, II. rendű, ó 110—125.000, III. rendű csomagolásra 60—100.000, muharszéna 130—160.000, lucernaszéna 185.000, tengeri, morzsolts 190—200.000, takarmányrépa 45—50.000, almossalma, I. rendű 76—80.000, II. rendű 70—75.000, zsupszalma 90—120.000 korona métermázsánként.

Vetőmagvak. Métermázsánként, nyersarú: bab, fehér 260—280, bab, tarka 180—200, borsó, Viktória hántolásra 300—320, borsó, Viktória prima 400—450, baltacim 700—750, bükköny, tavaszi 270—280, cirok-mag 115—120, koriander-mag 280—320, csillagfűrt 200—220 ezer koronában értendő. Fehérhère 2-200—2-800 millió koronában értendő. Kendermag 320—340, köles, fehér 300—320, vörös 230—240, szürke 220—230, tarka 200—210, lenmag 620—650, lencse, kisszemű 400—500, prima 850—950 ezer koronában értendő. Lóhere, nyers, nyagarankás, nem tisztítható 1-800—2-000, lóhere, nyers, nyagarankás, tisztítható 2-000—2-200, lóhere, nyagarankamentes 2-200—2-400, lóhere, vörös, ólomzárólt 2-600—2-700, lóhere, fehér, ólomzárólt 2-800—3-000, lucernamag nyers, nyagarankás, nem tisztítható 2-000—2-100, lucernamag nyers, nyagarankás, tisztítható 2-300—2-500, lucernamag nyagarankamentes 2-500—2-800, lucernamag vörös, ólomzárólt 3-100—3-200, lucernamag fehér, ólomzárólt 3-300—3-500, mák 1-700—1-750 millió koronában értendő. Muharmag 140—160, mustár 850—950, napraforgó, fehér 290—330, napraforgó szürke 260—280 ezer koronában értendő. Nyuliszapuka 1-500—1-800 millió koronában értendő. Tatárka 190—220, tökmag 560—580 ezer koronában értendő.

Vágómarhavásár. Ókör legjobb minőségű 11.500—15.000, közepes 8000—11.000, gyengébb 6—8000, bika jobbminőségű 11.500—15.000, közepes és gyenge minőségű 6—11.000, tehát jobb minőségű 10—14.000, közepes és gyengébb minőségű 6—9500, kicsontozni való marha 3—6000, növendékmarha 5500—11.000 korona kilogrammonkint elősúlyban.

**Ügyeljen
bevásárlásainál**

védjegyünkkel!

*Végrendeletben naggyányánk
E bölcseséget hagyta ránk:
Kávéfőzésben nincs újmodi,
Ahhoz csak FRANCK jó,
ha valódi!*

D. 177. O. 25 I. — V. 8.

Sertésvásár. Könnyű sertés 15—16.500, közepes 18—19.000, nehéz sertés 19.500—20.000 korona kilogrammonkint elősúlyban.

Szúrómarhavásár. Belföldi szopós, élő borjú, I. rendű 16.000—17.000, kivételesen 18.000, II. rendű 14.000—15.000 korona kilogrammonkint elősúlyban.

Juhvásár. Hizlalt ürű 6000, kiverő és anyajuh 4500—7000 korona kilogrammonkint elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosókrök. I. rendű belföldi jármosókrök 13—14.500, I. rendű tarka jármosókrök 12—13.000, friss fejőstehen 12.500—16.000, 1½ éves úszók 12—14.000, 1½ éves tinók 11—13.000 korona kilogrammonkint elősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 300.000—2.750.000, igás kocsió, nehéz 4.250.000—8.000.000, könnyű 3.000.000—7.000.000, alárendelt minőségű lovak 200.000—3.500.000, vágólovak 250.000—1.800.000 korona.

Nyersbőr Marhabőr 17—18.000, borjubőr 27.000 korona kilogrammonkint a budapesti vágóhídon átveve.

Gyapju. Az árak 35—36.000 korona között váltakoznak kilogrammonkint szennyes állapotban.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 4500—5000, tejszínhab literje 44—55.000, tejfel literje 20—26.000, vaj kilogrammja kicsinyben 64—76.000, nagyban 50—56.000, juhturó kilogrammja 36—40.000, tehénturó kilogrammja 12—18.000, ementáli sajt kilogrammja kicsinyben, 57—80.000, nagyban 40—45.000, grói sajt, kilogrammja 60—70.000, trappista sajt kilogrammja kicsinyben 35—50.000, nagyban 28—32.000 korona.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 16—45.000, tyúk darabja 35—60.000, hizott ruca kilogrammja 23—28.000, hizott lud kilogrammja 23—28.000, hizott pulyka kilogrammja 20—24.000, libamáj kilogrammja 50—100.000, lúdszir kilogrammja 30—55.000, tojás darabja 1800—2500 korona.

Halpiac. Ponty elsőrendű kicsinyben 30—40.000, nagyban 26—28.000, másodrendű kicsinyben 25—30.000, nagyban 20—22.000 korona kilogrammonkint.

Vadpiac. Nyul darabonként 50—80.000, fácán darabonként 50—70.000, fogoly darabonként 26—35.000 korona.

Zöldés és gyümölcs. Sárgarépa 1600—5000, petrezselyem 1700—5000, zeller 3000—7000, vöröshagyma 1100—2000, fokhagyma 16—30.000, cékla 1500—5000, fejeskáposzta 800—1500, kelkáposzta 1400—4000, vöröskáposzta 2000—6000, fejes saláta darabja 1200—2000, rózsaburgonya kilogrammja kicsinyben 1100—1500, nagyban 90—100.000 korona métermázsánként, fehérburgonya kicsinyben kilogrammonként 700—1200, nagyban 55—60.000 korona métermázsánként, retek 2000—6000, zöldpaprika 12—24.000, tök 4—6000, karfiol 4—20.000, torma 8—28.000, sóska 6—12.000, spenót 2500—4000, champignonbomba 60—110.000, alma 3000—24.000, birsalma 4—10.000, körte 12—30.000, dió 8—20.000 korona.

Borpiac. A borpiac helyzete általában nem változott.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. december hó 7-én. 1 angol font 346.900 K, 1 dollár 71.760 K, 1 francia frank 2760 K, 1 cseh korona 2118 K, 1 román lei 342 K, 1 német márká 17.017 K, 1 osztrák shilling 10.068 K, 1 svájci frank 13.786 K.

20 koronás arany 288.000 K, ezüstkorona 6300 K, ezüstfont 16.000 K, ezüst ótkoronas 33.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perliak György. Felelős kiadó: Bak Imre.

AHOL A PACSIRTA DALOL

REGÉNY — IRTA MÓRICZ PÁL

(12. közlemény.)

Kata a kereveten himezgetett. A munka minduntalan kiesett kezéből. Vágya ébredt... Meleg szerelemről édes gondolatok... Aztán közbe, kimagyarázhatatlan, borzongó rémület... Ő réa gondolt, aki az illatos nyárfa erdőben oly vakmerően, oly szenvedélyesen csókolta az ajkát. Úgy érezte, hogy valami ingerlő belső tűz bágyasztja. És lelki erejét megtéri a halálnál is erősebb vágy, a boldogtalan fiatalasszonyoknak ama vágyódása a szerelem után. Ez a szenvedély vakon sodorja az asszonyt.

A lakásban egész magára hagyták. A cselédség a cselédházba húzódott ki. Azok a maguk módja szerint élvezik a vasárnapi délutánt. Az ablak a kertre nyílt. Verbéna virágok, kövér teljes violák, rezedák, törökszegfü illatoztak onnét. Elmerengett.

Csak azt vette észre, amikor a Barcza sarkantyúja megpendült mellette. Fölríadt. Halkan felsíkkoltott.

— Barcza!... A főhadnagy úr! — A szavát zavartan igazította ki. Fölugrott. Érezte, hogy remeg.

— Talán háborgatom? — kérdezte Barcza, de szintén reszketett az ő hangja is. — Ormós úr talán itthon sincsen?!... — Neki sem fordult más okosabb kérdés a nyelvére.

— Kiment a tanyára! — mondá Kata. És eleinte csak közömbös dolgokról beszélgettek, de zavarodott beszédük előárulta belső titkos izgatottságukat.

*

... Csodás a vihar fensége. Még előbb vakítóan sugárzik a nap; de az ég alján már felhők nyomulnak elő. Szeszélyes alakú felhők. Gyapjasok, mint a legelésző birkanyáj. Ámde, percek sem mulnak el, a szürke felhő nyáját letaposza egy vadabb farka. Ez már sötét és fekete. Oly haragosan gyüremlik föl, mintha megvadult óriási fekete bivalycsorda térülne szét az égi nagy legelőn. Ez a haragosan gyüremlő fekete folt már tájtékkzik is... A cikázó villám a felhők fehér tájtékos habja.

Setét felhők borulnak a nap végtelen égi pusztájára. Megdördülnek a felhők. Csattanást csattanás követ. Közbe rövid pillanattig tartó halálos csend. Fölszakadnak a felhők. Zubogva bugyborékol a szakadó víz. Ég és föld egybeolvad a sűrű setét, nedves viharpárában. Rémes fény villan szét szét. Sugárként lobban a villám. Reszket a kis virág.

A házrengető csattogásokra Kata, félénk gyermek módjára, reszketett. Barcza becsukta az ablaktáblákat. A villámcsikrák lidérclángként villogtak a szoba nagy álló tükrében.

Megbódultak mind a ketten. Kívül az elemek fékevesztett viharzása. Bent a gyöngy, ideges fehérasszony, aki félt, aki reszketett, aki már sirdogált is...

Barcza főhadnagy halántéka is úgy lüktetett, mintha porlilyel ütögették volna. A nő felve húzódott meg az alacsony selyem kerevet sarkában. Barczán végig rezdült valami kéjes, hataamas, delejes erő. Odaborult az asszony elé. Körülölte karcsú derekát. Az asszony édes tehetetlenül engedett... Illatos selyem haja már szétbomlott. Lecsukta a szemét is...

— Dani!...! — esengett a fiatalasszony. És ha épen villám lobbant, csak akkor verődött némi oszló fény a homályos szobába...

A vihar már csittult. Elhúzódott messzebb tájra... Tompa, halk dörrenések között adta ki haragos erejét. A szopora esőtől töcsák támadtak a virágágyakon. Üdén dagadtak a levelek. Balszam és illat szűrődött keresztül a levegőn... Az ablak alatt igézetesen, félelmetesen megcsördült a távozó főhadnagy kardja.

13.

Ormós napalkonyatkor érkezett haza. Jókedvű volt. Megmentették a jószágot. Valami becses bikája forgott veszedelemben, afféle füstös, ráncosnyakú, orgonahangú pusztai bika, mely az állatok között király a magyar pusztán.

Miklós együtt jött a «némettel», a mezősi állatorvossal. Szücs Kristóf, az állatorvos, voltaképpen semminemű atyafiságban sem áll a német nációval, mert ép oly gyökeres magyar, mint akármelyik mezősi, ámde, mivel Mezősön a legelső hivatásos állatorvos egy német katona gyógykovács volt, azóta a mezősi urak «német» néven nevezték minden állatorvost.

Miklós észre sem vette, hogy a felesége arca milyen változó. Aszemhéja milyen piros. Csak a vacsorát sürgette.

— Kata! Aztán szaporán azt a vacsorát. Ah! igaz! Majd el is felejtettem. A főhadnagy urat ma délutánra fekete kávéra hívtam. Volt itt? — Kata a régi faragványos pohárszékéről szedegette a poharakat. E hirtelen kérdés megzavarta, mintha tüzes vashoz ért volna. Kezéből kicsusztott a pohár. Miklós a csörgésre fölemelkedett és eközben a függőlámpába vágta a fejét. Szitokra fakadt. Kata ijedten hajolt a pohár után. Lángolt az arca. Eleinte nehéz az álarcoskodás... De midőn fölegyenesedett, már a szokott halavány volt az arca. Csak a hangja reszketett kissé.

— Igen!... Volt!

— Sajnálom, hogy nem talált itthon. Hanem hisz maga úgyis kimentett. Különben nem baj. Majd most áthivom vacsorára. Legalább hármásban játszunk egy kis gyenge ferblit — sügta az állatorvosnak. — Magam megyek érte!

Kata tartóztatni akarta. Úgy érezte, hogy most nem bírná ki ezt a találkozást. Még nem szokta meg annyira a tettétést, midőn a lángoló szenvedélyt közönnyel leplezik az asszonyok.

— Nagyon egyszerű a vacsorám! — Kata kereste a kiterőt. — Aztán azt is tudja, hogy beteges vagyok.

— Ah, kérem! Katonának minden jó... Maga meg inkább lefekhetik. — Miklós így daraboskodott. Látszott az arcán, hogy a «némettel» a tanyán erősen forgatták a boroskancsót.

Kata elhallgatott, de lázas színe még az állatorvosnak is föltűnt. És míg Miklós odajárt, megkérdezte az asszonykától:

— Nagyságod talán beteg?

— Nem, kérem! — Kata rekedt hangon felelte — csak szédülést érezek.

Miklós egyedül tért vissza. Berzenkedett. A főhadnagyot nem találta otthon. A huszár úgy mondta, hogy kilovagolt.

— Ki hallott már ilyet! Ebben a kései időben...

Az urak hamar megvacsoráltak. Kata szobájába tért. Ormós még fölkiéste az állatorvost a nagy vendégfogadóba.

Sok idő múlva aludt el az asszony. Az álma zavaros volt. Halk, érthetetlen szavakat rebegett... Miklós hajnal-tájban vetődött haza, de teljesen részegen. Mindamellett a feleségét nem zavarta föl, hanem motyogva kibotorkált a másik szobába. Kató a félig nyitott ajtón megértette minden szavát.

— Micsoda nyavalyás, beteges asszony... Debaldí hadnagy fenegyerek... Szeretem én is a kövérleányokat, a zsidóleányokat! — motyogott Miklós, miközben ruhástól végigdől a széles bőrdíványon. Nemsokára már tele tudóból horkolt.

14.

— Klopák bácsi — csak így szólította mindenki.

Klopák bácsi kissé kétfelé fésülte fürtös hosszú szakállát. A szerencsétlen mexikói Miksa császár hordta így a szakállát. A gond nélkül, a dolog nélkül élő emberek pirosodnak így meg, mint Klopák bácsi.

Klopák Boleszláv, klopawitzi és rakownitzi lovag, penzionált tengerésziszt, házassága révén került a szűz magyar mezősi földre. Bizony a tengertől meglehetősen messzire elkerült, mert a sík határban a kacsázó, szikes, nádas tó a legnagyobb víz. Ennek a vízében sok a pióca, apróbb, úgynevezett «cigányhalat» is fogdosnak belőle a parasztok. A paraszt barátja az ilyen mocsári csemegének.

Mindazonáltal Klopák Boleszláv, bor mellett, gyakran maga előtt vélte az Adria, meg a Földközi-tenger haragos hullámain és a végtelen zöld Oceánt... Micsoda boldog volt ilyenkor. A pipafüstös nagy vendéglői szoba levegőjében, mintha csak a hajószoba levegőjét szívta volna... Előadta a lisszai nap történetét. Thegethoff admirális az ágyúival miként pörkölte oldalba a talján hadihajókat. Miként kavargott a feneketlen örvény, amikor a roncokat a tenger sós-vize eltemette... Ez a sós víz! Ez a sóslevegő! Hektikás ember nem terem a hajófedélzetén. Acélként keményedik ott az izom.

Klopák bácsi néha hamiskásan kacintott... Tudni való, kerültek oly csintalan történetei is, melyekkel a felesége előtt nem dicsekedett soha. De jobb is, hogy nem tudta az asszony, hogy a tengerparton, Alexandriában vagy hol volt egy palota... Olyan palota sehol. Aki abba be akart menni: — előbb öt aranyat fizetett a portásnak. Hanem

azután perzsaszőnyegen, virágok között vezetett az út a nagy aranyozott ajtós szalonba, amelynek a falát számtalan kép ékesítette... Csupa női kép. Bársonyból, selyemből volt itt minden bútor. Ami kép a falat díszítette, az a világ minden-fajta nemzetének a legszebb nőiről volt összeválogatva. Amelyik szőke, barna, fekete, vagy vörös donna, így a portré után a «dzsentlemennek» megtetszett, a pazarlivrés szerez-senzolga ahhoz vezette őt... Mert ennek a sok szép képek az eleven mása mind benntaláltatott ebben a varázspalotában... Egyszer csak az illatos, virágos folyosón elmaradt a szerez-senzolga és a dzsentlemen mögött becsukódott egy rejtett ajtó. Összehúzódott a nehéz selyemkárpit... Amíg a «lajtinánt» szabadsága le nem telt, amíg az utolsó arany ki nem fogyott a zsebéből, ritka hagyta ott a varázspalotát.

Lovag Klopák Boleszláv ilyféle csintalan történetet számosat mondott. Ámde, noha többféle világnyelven beszélt, a magyar nyelvet húsz év alatt sem sajátította el. Ennyi idő óta élt a feleségével az akácvirágos magyar földön. Mégis csak törte a nyelvet. Dadogott... Mődfőlött büszkélkedett a borjúnál nagyobb kutyájával. A Cézár, a tigrishez hasonlatos tarka, sima állat, érdekes fogadásra is alkalmas szolgálatot. Klopák és Debaldi hadnagy fogadtak. A hadnagnak meg három füstös, piszeorrú, vicseri fogú, méregzacskó természetű kutyácskaja volt. A Jack, Pluto, Lady. Három törpe rémkutya. Ezek, ha valamibe belecsimpaszkodtak, mintha csak pióccákká változtak volna át.

Erre a négy kutyára fogadtak, hogy a három törpe kutya leveri a nagy óriás kutyát. Vagy két tucat pezgőbe állott a fogadás. A nagy vendégfogadóban történt a kutya-vidal.

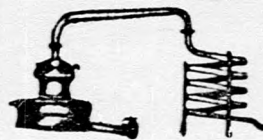
(Folytatjuk.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

HÁLÓSZOBA, ebédlő-, uzlezo-bakonyha- és szalonbutor legőiceőbban RUBIN, BUDAPEST, WESSELÉNYI-U. 47.

Máthé
András
vörösréz-
árugyár
Ujpest,
Károly-u.

11. szám. Tlf.: Ujpest 28. — Pálínkafőző üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprímább kivitelben állandóan raktáron tartok.

TELEFON:
106-80, 81.

„CHINOIN” vegyészeti gyár UJPEST.

TELEFON:
106 82, 83.

Jól ápolt gyümölcsfa termése.

Gyümölcsstermését többszörösen fokozza

ENDA

téli permetezésre. Áttelelő rovarok, vértetvek, paizstetvek, moha-zuzmok ellen.

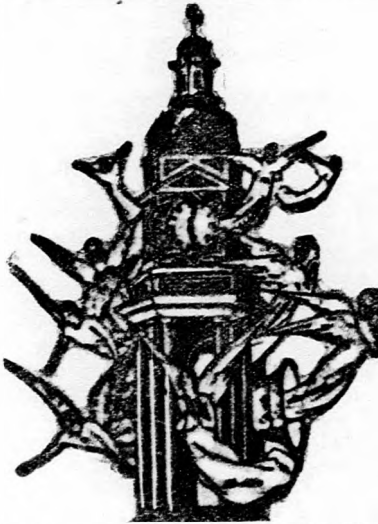
Olcsó és biztos szer.

Gyümölcsfák vértetves és egyéb sebhelyeinek bekenésére:

ALMOLA

használata után nem lepik el a kártevők a sebhelyeket.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a **HARANGMŰVEK R.-T.** „ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
Közp. iroda: Budapest, VI., Tüzér-u. 13-17.

45-ik magyar királyi állam sorsjáték

200.000 sorsjegy, 8756 nyeresemény, 1 jutalom.

Az összes nyeresemények készpénzben fizettetnek ki.

Legnagyobb nyeresémény szerencsés esetben

500,000.000

azaz ötszáz millió korona készpénzben

1 főnyeresemény **250** millió korona

1 jutalom **250** millió, azonkívül 50 millió, 20 millió, 10 millió, több 5 millió és 1 millió stb. stb. nyeresemény készpénzben.

Húzás már december 30-án.

Egy sorsjegyre 2 nyeresemény is eshet!

Egy sorsjegy ára 20.000 kor.

Kapható minden dohánytözsében, bank- és sorsjátéküzletben, postahivatalokban stb. Postai rendeléseket — a pénz előzetes beküldése után — azonnal teljesít a Székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság lottóosztálya, Budapest, IX., Fővármház.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

MRAVKÓ JÓZSEF
UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-Körút 9.
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — ELAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörétes töltények, löszerek.

Megbízható jó minőségű árut a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a tagok a

«**HANGYA**»

vidéki szövetezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabó-kellékek, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárúk.

IDEGBAJJOK

Nincs a napnak olyan órája, amely ne hozna mindig újabb megújabb szenvedést az ideges embernek, mert az idegek gyengesége és kimerültsége az életet elkieseríti és rengeteg bajnak a kútforrása. Szűrő-sajgó fájdalmak, szédülés, izgalmi állapotok, részleges és teljes főfájás, fülzúgás, szemkáprázás, emésztési zavarok, álmatlanság, izzadás, izomrángások és sok egyéb tünet az idegek gyengeségének, elmerültségének, betegségeknek következménye.

Mi szabadíthatja meg önt e bajoktól?

A valódi kola-Iecithin, mely igazi áldás az emberiség számára. Csodálatos módon fokozza a szervezet működését, az agyat és hátgerincet erősíti, az izmokat és testrészeket erőteljesebbé teszi, életkedvet és erőt kölcsönöz.

Idegeinek egészségét

a kola-Iecithin használata sok esetben csoda módon előmozdítja, amennyiben a voltaképeni tápanyagokat a vérképződés legszelídőbb pontjaira eljuttatja és elevenítő, serkentő, ifjító hatást gyakorol.

Önnel módjában áll meggyőződést szerezni arról, hogy állításaim az igazságnak megfelel, minthogy a következő két hét folyamán mindenki részére, aki levélben erre felkér, teljesen díjtalanul és bérmentesen küldök egy kis doboz kola-Iecithin, valamint egy könyvet, melyet egy széleskörű tapasztalatokkal rendelkező orvos írt, aki maga is átesett ezeken a bajokon.

Írja meg nekem a lakcímét olvashatóan és én postafordultával teljesen díjtalanul eljuttatom Önhöz az ígért küldeményeket.

AUGUST MÄRZKE, BERLIN-WILMERSDORF, BRUCHSALERSTRASSE
No. 5 Alt 302.

Ékék, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálok,

marokrakó és kéveköstő aratógépek, lögeréblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőgépek, szecsakavágók, répvágók, árárlók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzőm a

„**HANGYA**” mezőgazdasági gépjárműgyártó vállalatnál szerezhetők be legjutányosabban.

Magyarok. Gazdák.
Földművesek. Kisiparosok.
Ezek a mi naptáraink!

Uj Barázda naptár 1926. évre ára 12.000 kor.
Vasárnap naptár 1926. évre... .. ára 10.000 kor.
Falu naptár 1926. évre ára 10.000 kor.
Nagy Képes Családi naptár 1926. évre, ára 12.000 kor.
Nagy Képes Regélő naptár 1926. évre, ára 12.000 kor.

Csak ezeket a naptárakat vásároljátok!